

UNIVERZITA PALACKÉHO OLOMOUČ

Pedagogická fakulta

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bc. ANEŽKA MALASKOVÁ

2. ročník – kombinované studium

Obor: Pedagogika – veřejná správa

**OSOBA SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÁ
S DLUHEM
Z POHLEDU OKRESNÍ SPRÁVY SOCIÁLNÍHO
ZABEZPEČENÍ**

Diplomová práce

Vedoucí práce: PhDr. Helena Skarupská, Ph.D.

Olomouc 2012

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené prameny, literatury a internetových zdrojů.

V Olomouci dne 20. 3. 2012

.....

podpis

PODĚKOVÁNÍ vedoucí práce: **PhDr. Heleně Skarupské, Ph.D.**, za odbornou pomoc při zpracování předkládané diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 Povinnosti OSVČ se zjištěním dluhu	9
1. 1 Pojem osoba samostatně výdělečně činná	9
1. 2 Předložení přehledu o příjmech a výdajích	9
1. 2. 1 Upozornění na nepodaný přehled	12
1. 2. 2 Výzva k předložení přehledu	15
2 Dluh na pojistném a penále.....	22
2. 1 Vystavení platebního výměru	22
3 Povolení splátkového kalendáře	26
3. 1 Obecné podmínky povolení splátek.....	26
3. 2 Postup OSSZ po obdržení žádosti o povolení splátek.	26
3. 3 Stanovení výše splátek dluhu a den splatnosti první splátky.	27
3. 4 Rozhodování o splátkách.	28
3. 5 Sledování úhrad splátek.	28
3. 6 Rozhodování o zrušení povolení splátkového kalendáře.....	29
3. 7 Rozhodování ve zvláštních případech.	30
3. 8 Právní moc, opravné prostředky, archivace	31

4 Prominutí penále.....	32
4. 1 Rozhodování o prominutí penále	32
4. 2 Příslušnost OSSZ k rozhodování o prominutí penále	35
4. 3 Postup OSSZ při promíjení penále	35
4. 4 Postup ČSSZ při promíjení penále.....	36
4. 5 Způsob rozhodování ve věci prominutí penále	37
4. 6 Postup ČSSZ a OSSZ při promíjení penále podle pravidel EU.....	38
4. 7 Pojem veřejné podpory	39
4. 8 Postup ČSSZ a OSSZ při poskytování veřejné podpory	40
4. 8 Evidence, informační povinnost a součinnost	41
5 Nedobytná pohledávka	43
5. 1 Odpis zcela nedobytného dluhu	43
5. 2 Postup OSSZ při odpisu zcela nedobytného dluhu.....	43
5. 3 Evidence zcela nedobytného dluhu.....	44
6 Vymáhání pohledávek	45
6. 1 Vymáhání pohledávek obecně	45
6. 2 Exekuční titul.....	46
6. 3 Zásady procesu vymáhání.....	46
6. 4 Příslušnost OSSZ	47
6. 5 Zahájení procesu vymáhání pohledávek	48
7 Exekuce	49
7. 1 Způsoby exekuce	49

7. 1. 1 Exekuce příkázáním peněžní pohledávky z účtu.....	50
7. 1. 2 Exekuce srážkami ze mzdy a z jiných příjmů.....	51
7. 1. 3 Exekuce příkázáním jiné peněžní pohledávky.....	52
7. 1.4 Exekuce postižením jiných majetkových práv	52
7. 2 Exekuční náklady.....	52
7. 3 Prohlášení o majetku.....	53
7. 4 Další procesní úkony OSSZ v exekuci	54
8 Soudní výkon rozhodnutí.....	56
8. 1 Soudní výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí.	56
8. 2 Soudní výkon rozhodnutí prodejem nemovitých věcí	57
8. 3 Výkon rozhodnutí provedený soudními exekutory	59
9 Právní zajišťování pohledávek	60
9. 1 Zástavní právo ve správním řízení.	60
9. 2 Soudcovské zástavní právo.	62
9. 3 Postup při zajišťování pohledávek ve zvláštních případech.	63
10 Pohledávky a jejich uplatňování	65
10. 1 Postup při uplatňování pohledávek v případě likvidace společnosti.	65
10. 2 Postup při uplatňování pohledávek při veřejných dražbách.	66
11 Insolvenční řízení	68
11. 1 Úpadek, hrozící úpadek	70

11. 2 Osoby zúčastněné na insolvenčním řízení	71
11. 3 Věřitelské orgány	74
11. 4 Zahájení insolvenčního řízení	76
11. 5 Insolvenční rejstřík	78
11. 6 Majetková podstata	78
11. 7 Rozhodnutí o insolvenčním návrhu	79
11. 8 Konečná zpráva a rozvrhové usnesení	79
12 Shrnutí a doporučení	81
ZÁVĚR	82
Seznam zkratk	83
Seznam použité literatury a internetových zdrojů	84
ANOTACE	87

ÚVOD

Svou diplomovou práci jsem věnovala tématu, se kterým se ve svém zaměstnání denně setkávám. Vzhledem k tomu, že se jedná o problematiku v konečné fázi velmi citlivou, někdy až s tragickými důsledky, cítím potřebu vás s ní seznámit.

Věnovat se budu povinnostem OSVČ, vůči okresním správám sociálního zabezpečení, a to hlavně těch kategorií OSVČ, které si své povinnosti neplní řádně a včas a které se potom dostávají do problémů se splácením dlužných částek.

Chtěla bych vám přiblížit možnosti splácení dluhu, celý proces vymáhání pohledávek a alespoň okrajově seznámit s institutem insolvenčního řízení.

Hlavně v současné době, kdy se spousta osob do takovýchto situací dostává, je třeba vědět jaké jsou možnosti a nástroje, kterých je možné využít dříve, než se přistoupí k nějakým zásadním řešením ze strany organizace, která dluh započne vymáhat a kdy už se s tím nedá nic dělat.

Po přečtení mé diplomové práce získáte ucelený přehled ke zmíněným tématům, který by vás měl provázet a být nápomocen, v případě, že by jste se do takové situace sami dostali.

1 POVINNOSTI OSVČ SOUVISEJÍCÍ SE ZJIŠTĚNÍM DLUHU

V této kapitole se budu věnovat osobám samostatně výdělečně činným (dále jen OSVČ) a jejich povinnostem, které jim vznikají vůči Okresním spráвам sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ), v souvislosti s provozováním samostatné výdělečné činnosti.

1.1 Pojem osoba samostatně výdělečně činná

Za OSVČ se považuje osoba, která vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území České republiky (dále jen ČR). Tato podmínka se považuje za splněnou v případě, kdy je samostatná výdělečná činnost prováděna mimo území ČR, jestliže je taková činnost vykonávána na základě oprávnění k výkonu činnosti, které vyplývá z předpisů ČR.¹

Z hlediska OSSZ se za OSVČ považuje osoba s ukončenou povinnou školní docházkou a dosažením patnácti let věku, která sama vykonává samostatnou výdělečnou činnost nebo při výkonu samostatné výdělečné činnosti spolupracuje a dle zákona o daních z příjmů na ni lze rozdělit příjmy a výdaje.² V porovnání se všeobecnými podmínkami vyplývajícími z Živnostenského zákona musí fyzická osoba k provozování živnosti dosahovat věku 18 let, být způsobilá k právním úkonům a splňovat podmínku bezúhonnosti.³

1.2 Předložení přehledu o příjmech a výdajích

Osoba, která alespoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, je povinna podat příslušné OSSZ nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání za tento kalendářní rok, na předepsaném tiskopise přehled o příjmech a výdajích za tento kalendářní rok. V tomto přehledu se kromě údajů o daňovém základu, popřípadě

¹ § 9 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb.

² § 9 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.

³ § 6 zákona č. 455/1991 Sb.

není-li OSVČ povinná podávat daňové přiznání, údajů o příjmech ze samostatné výdělečné činnosti a výdajích vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení uvádějí údaje o vyměřovacím základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, nejnižším měsíčním vyměřovacím základu pro zálohy na pojistné, úhrnu záloh na pojistné, pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance, pokud spolu s vyměřovacím základem ze samostatné výdělečné činnosti přesahuje částku maximálního vyměřovacího základu a vykonává-li OSVČ vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, též údaje o skutečnostech vyplývajících ze zákona o důchodovém pojištění, pokud chce být považována za OSVČ s vedlejší samostatnou výdělečnou činností; pokud OSVČ vykonávala samostatnou výdělečnou činnost formou spolupráce, je povinná uvést v tomto přehledu též jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo OSVČ, s níž spolupracuje. Uvedla-li OSVČ v přehledu údaje o vedlejší samostatné výdělečné činnosti, je povinná tyto údaje též doložit, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž tento přehled podala. Pokud OSVČ zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinná tuto skutečnost příslušné OSSZ doložit do 30. dubna kalendářního roku, ve kterém má povinnost podat daňové přiznání za předchozí kalendářní rok. OSVČ, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, uvádí v přehledu též tento údaj a je povinná příslušné OSSZ předložit nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byl přehled podán, protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou. Pokud je v předloženém protokole daň stanovena paušální částkou na více zdaňovacích obdobích, povinnost jeho předložení za další kalendářní rok nebo roky uvedené v protokolu se považuje za splněnou v den, kdy OSVČ za takový kalendářní rok podává či měla podat přehled o svých příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti. Rozhodnutí správce daně o zrušení platby daně paušální částkou podle zvláštního právního předpisu je OSVČ povinná předložit příslušné OSSZ nejpozději v den, kdy podává či měla podat přehled o svých příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti za kalendářní rok, který následuje po kalendářním roce, za který naposledy byla poplatníkem daně z příjmů paušální částkou.⁴

⁴ § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb.

Zjistí-li se po podání řádného přehledu, že vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je vyšší, než který OSVČ uvedla v řádném přehledu, je OSVČ povinna předložit příslušné OSSZ opravný přehled, a to nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy se o takové změně dozvěděla. V opravném přehledu uvede novou výši daňového základu, popřípadě není-li OSVČ povinna podávat daňové přiznání, novou výši příjmů ze samostatné výdělečné činnosti a výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, výši vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, přičemž nová výše vyměřovacího základu nesmí být nižší než původní výše tohoto základu, částku pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, částku rozdílu mezi pojistným na důchodové pojištění a příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti, kterou má podle opravného přehledu zaplatit, a pojistným a příspěvkem, které zaplatila za kalendářní rok, za který opravný přehled podává, a nejnižší měsíční vyměřovací základ pro stanovení záloh na pojistné. Opravný přehled se podává na tiskopisu pro podání řádného přehledu, kde se uvede též důvod pro předložení opravného přehledu. Částku rozdílu na pojistném na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je OSVČ povinna doplatit do 8 dnů ode dne, v němž byl nebo měl být opravný přehled podán. Nová výše nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné platí od kalendářního měsíce, v němž OSVČ opravný přehled podala nebo měla podat.⁵

Zjistí-li se po podání řádného přehledu, že vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je nižší, než který OSVČ uvedla v řádném přehledu, může OSVČ předložit příslušné OSSZ opravný přehled. V opravném přehledu uvede novou výši daňového základu, popřípadě, není-li OSVČ povinna podávat daňové přiznání, novou výši příjmů ze samostatné výdělečné činnosti a výdajů vynaložených na jejich dosažení a udržení, výši vyměřovacího základu pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, přičemž nová výše vyměřovacího základu nesmí být nižší než původní výše tohoto základu, pokud původní výše tohoto základu byla určena ve vyšší než minimální výši, částku pojistného na důchodové

⁵ § 15 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb.

pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, částku přeplatku na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud přeplatek v důsledku podání opravného přehledu vznikl, a nejnižší měsíční vyměřovací základ pro stanovení záloh na pojistné. Opravný přehled se podává na tiskopisu pro podání řádného přehledu, kde se uvede též důvod pro předložení opravného přehledu. Jestliže částka daňového základu nezakládá osobě samostatně výdělečně činné za dobu vedlejší samostatné výdělečné činnosti účast na důchodovém pojištění v kalendářním roce, za který opravný přehled podává, může spolu s opravným přehledem podat přihlášku k tomuto pojištění za kalendářní rok, za který opravný přehled podává. Opravný přehled, při zjištění nižšího vyměřovacího základu, než který byl uveden v řádném přehledu, může OSVČ podat nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce po měsíci, v němž se o změně daňového základu nebo nové výši příjmů a výdajů ze samostatné výdělečné činnosti dověděla. Nová výše nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné platí od kalendářního měsíce, v němž OSVČ opravný přehled podala.⁶

Údaj o určeném vyměřovacím základu, který OSVČ uvedla v řádném přehledu, nemůže být dodatečně změněn, s výjimkou opravného přehledu.⁷

1. 2. 1 Upozornění na nepodaný přehled

Kontrolu plnění povinností OSVČ podat přehled ve stanoveném termínu provádí OSSZ podle údajů ve své evidenci v průběhu měsíce května. Za účelem této kontroly zpracuje OSSZ sestavu OSVČ s nepodaným přehledem za předchozí kalendářní rok. Při této kontrole jsou zjištěny všechny OSVČ, které nepodaly za předchozí kalendářní rok přehled a zároveň OSSZ do 30. dubna nedoložily, že jim daňové přiznání zpracovává daňový poradce. Těmto osobám zasílá OSSZ Upozornění (vzor č. 1). U OSVČ, kterým zpracovává daňové přiznání daňový poradce, provádí OSSZ tuto kontrolu v měsíci srpnu a těm OSVČ, které nepředložily přehled, zasílá též uvedené Upozornění (vzor č. 2).

⁶ § 15 odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb.

⁷ § 15 odst. 4 zákona č. 589/1992 Sb.

VZOR č. 1:

adresát: OSVČ

Váš dopis značky/ze dne	Naše značka (č.j)	Vyřizuje linka	V Olomouci dne
	48006/130/9005/44444/11/ML	Bc. Malasková/159	20. 5. 2011

UPOZORNĚNÍ

Na základě ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je osoba, která aspoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, povinna podat příslušné okresní správě sociálního zabezpečení přehled o příjmech a výdajích, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání za tento kalendářní rok, tj. do 1. května¹. Pokud osobě samostatně výdělečně činné zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna tuto skutečnost doložit nejpozději do 1. května¹ kalendářního roku, ve kterém má povinnost podat daňové přiznání, a přehled o příjmech a výdajích předloží nejpozději do 1. srpna¹ tohoto roku.

Vzhledem k tomu, že jste dosud výše uvedenou povinnost nesplnil/a a nepředložil/a přehled o příjmech a výdajích za rok 2010, žádáme Vás, abyste tak učinil/a nejpozději do osmi dnů od doručení tohoto upozornění.

Za nesplnění povinností stanovených v § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, Vám může být dle ust. § 22 odst. 2 cit. zákona uložena pokuta až do výše 20.000,- Kč.

Razítko a podpis

¹ Případně-li konec lhůty pro podání přehledu na sobotu, neděli nebo svátek, je v souladu s ustanovením § 23 odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

VZOR č. 2:**adresát: OSVČ**

Váš dopis značky/ze dne	Naše značka (č.j)	Vyřizuje linka	V Olomouci dne
	48006/130/9005/44444/11/ML	Bc. Malasková/159	20. 8. 2011

U P O Z O R N Ě N Í

Na základě ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je osoba, která aspoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, povinna podat příslušné okresní správě sociálního zabezpečení přehled o příjmech a výdajích, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání za tento kalendářní rok, tj. do 1. května¹. Pokud osobě samostatně výdělečně činné zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna tuto skutečnost doložit nejpozději do 1. května¹ kalendářního roku, ve kterém má povinnost podat daňové přiznání, a přehled o příjmech a výdajích předloží nejpozději do 1. srpna¹ tohoto roku.

Podle našich údajů jsme obdrželi plnou moc pro daňového poradce, přehled o příjmech a výdajích bylo povinností předložit do 1. srpna¹ tohoto roku.

Vzhledem k tomu, že jste dosud výše uvedenou povinnost nesplnil/a a nepředložil/a přehled o příjmech a výdajích za rok 2010, žádáme Vás, abyste tak učinil/a nejpozději do osmi dnů od doručení tohoto upozornění.

Za nesplnění povinností stanovených v § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, Vám může být dle ust. § 22 odst. 2 cit. zákona uložena pokuta až do výše 20.000,- Kč.

Razítko a podpis

¹ Případně-li konec lhůty pro podání přehledu na sobotu, neděli nebo svátek, je v souladu s ustanovením § 23 odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

Upozornění na nepodaný přehled bylo v roce 2011 vystaveno na OSSZ Olomouc v počtu 2644, z toho 2501 bylo zasláno OSVČ, které nepředložily přehled v řádném termínu a 143 bylo zasláno OSVČ, kterým daňové přiznání zpracovává daňový poradce.

1. 2. 2 Výzva k předložení přehledu

V průběhu měsíce září si OSSZ vyžádá od správce daně (finančního úřadu) údaje o daňovém základu nebo příjmech a výdajích u OSVČ, které nepodaly přehled ve stanoveném termínu, a to dle kontrolní sestavy OSVČ s nepodaným přehledem za předchozí kalendářní rok (vzor č. 3), následně v říjnu provádí OSSZ souhrnnou kontrolu plnění povinností OSVČ, které ani přes zaslání Upozornění nepodaly přehled, těmto OSVČ se zasílá Výzva k předložení přehledu, která je podkladem pro případné vydání platebního výměru o pravděpodobné výši pojistného (vzor č. 4). Zůstane-li výzva bez odezvy přistupuje se k vystavení rozhodnutí o pravděpodobné výši pojistného (vzor č. 5).⁸

V případech, kdy vzhledem ke zjištěným skutečnostem není vhodné stanovit pravděpodobnou výši pojistného, zašle OSSZ opakovaně Upozornění nebo vyzve OSVČ ke kontrole dokladů (vzor č. 6).

Za nesplnění povinnosti podat přehled, může být OSVČ rovněž uložena pokuta.⁹ Pokutu lze přitom uložit do dvou let ode dne, kdy se OSSZ dozvěděla o nesplnění nebo porušení této povinnosti, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k nesplnění nebo porušení této povinnosti došlo.¹⁰

⁸ § 22b zákona č. 589/1992 Sb.

⁹ § 22 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb.

¹⁰ § 22 odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb.

VZOR č. 3:

adresát: Finanční úřad

Váš dopis značky/ze dne	Naše značka (č.j)	Vyřizuje linka	V Olomouci dne
	48006/130/1515/44444DS/11/ML	Bc. Malasková/159	16. 9. 2011

Žádost o poskytnutí údajů

V souladu s ustanovením § 53 odst. 1 písm. e) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění, Vás žádáme o sdělení daňového základu, popř. příjmů a výdajů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti u **OSVČ, rodné číslo, bytem**, za kalendářní rok **2010**.

V případě, že jmenovaný nedosáhl zdanitelných příjmů na základě svého prohlášení, sdělte nám i tuto skutečnost.

Za spolupráci předem děkujeme.

Razítko a podpis

VZOR č. 4:

Č. j.: 48006/130/9005/44444/11/ML

V Olomouci dne 12. října 2011

VS plátce pojistného (OSVČ): **89651138**

adresát: OSVČ

Výzva k předložení přehledu

Podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jste ve stanovené lhůtě nepředložil **přehled o příjmech a výdajích osoby samostatně výdělečně činné za rok 2010**. Z toho důvodu Vás vyzýváme k dodatečnému předložení výše uvedeného přehledu, **a to do 8 dnů ode dne doručení této výzvy**.

Zároveň Vás tímto upozorňujeme, že pokud ve stanovené lhůtě přehled nepředložíte, může okresní správa sociálního zabezpečení stanovit pravděpodobnou výši pojistného podle ustanovení § 22b odst. 1 a 2 citovaného zákona a takto stanovené pojistné vymáhat.

Razítko a podpis

Vyřizuje:

Přílohy:

Rozdělovník:

VZOR č. 5:

Č. j.: 48006/130-9014-23.02.12/D-5/RO/ML
VS plátce pojistného (OSVČ): **89555386**

V Olomouci dne 23. února 2012

PLATEBNÍ VÝMĚR č. 5/12/PVP o stanovení pravděpodobné výše pojistného

Okresní správa sociálního zabezpečení Olomouc příslušná k rozhodování podle ustanovení § 6 odst. 4 písm. a) bodu 7 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění, rozhodla dle ustanovení § 104c odst. 1, téhož zákona a znění, o stanovení pravděpodobné výše pojistného osobě samostatně výdělečně činné xxxxxxxx, narozené dne xx.xx.xxxx, trvale bytem xxxxxx xx, 772 00 Olomouc, ve smyslu ustanovení § 22b odst. 1, 2 a 4 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění,

t a k t o :

pravděpodobná výše pojistného za kalendářní rok 2008 se stanoví ve výši 20.462,-- Kč.

Podle ustanovení § 104f odst. 1 věty první zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, je platební výměr vykonatelný bez ohledu na právní moc, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů. **Úhradu proveďte ve prospěch účtu Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc číslo: 1011-17926811/0710, variabilní symbol: 8955538610, konstantní symbol: 7618.**

ODŮVODNĚNÍ

OSVČ xxxxxxxx je vedena v evidenci Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc (dále jen OSSZ Olomouc) jako osoba samostatně výdělečně činná (dále jen OSVČ) v období od 16. 7. 1991 dosud.

V souladu s ustanovením § 9 odst. 9 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla OSVČ xxxxxxxx od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 považován za OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost.

Písemnou výzvou OSSZ Olomouc ze dne 13. 10. 2011 doručenu do vlastních rukou dne 20. 12. 2011 byla OSVČ xxxxxxxx upozorněna na skutečnost, že nepředložila ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok 2008 (dále jen přehled). Vzhledem ke skutečnosti, že

přehled nebyl předložen ani v následně určené lhůtě uvedené v této výzvě, byla OSVČ xxxxxx podle ustanovení § 22b odst. 1 a 2 výše citovaného zákona a znění tímto platebním výměrem stanovena pravděpodobná výše pojistného ve výši 20.462,-- Kč.

Při stanovení pravděpodobné výše pojistného za rok 2008 vycházela OSSZ Olomouc z údajů o příjmech a výdajích dosažených výkonem samostatné výdělečné činnosti, sdělených Finančním úřadem v Olomouci, ze kterých vyplývá, že OSVČ xxxxxx vykázala v daňovém přiznání za rok 2010 v souvislosti se samostatnou výdělečnou činností příjmy ve výši 554.552,-- Kč a výdaje ve výši 416.300,-- Kč.

Vyměřovací základ pro odvod pojistného za rok 2008 je stanoven v souladu s ustanovením § 5a odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2008, ve výši 69.126,-- Kč. Dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) téhož zákona a znění, činí pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 29,6 % z vyměřovacího základu, tedy 20.462,-- Kč.

Stanovením pravděpodobné výše pojistného není dotčena povinnost plátce předložit přehled dle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za výše uvedený rok.

Podle ustanovení § 22b odst. 4 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jsou plátcí pojistného povinni platit z dlužné částky pravděpodobné výše pojistného penále, a to ode dne, který bezprostředně následuje po dni splatnosti pojistného, ohledně něhož nebyl podán přehled dle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, do dne, ve kterém bude tento přehled předložen, a to včetně tohoto dne.

Vzhledem k výše uvedenému OSSZ Olomouc rozhodla tak, jak ve výroku uvedeno.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání k České správě sociálního zabezpečení – pracoviště Ostrava, prostřednictvím Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc, tř. Kosmonautů 1151/6C, 779 11 Olomouc, a to ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Podpis a razítko

Vyřizuje:

Rozdělovník:

VZOR č. 6:

adresát: OSVČ

Váš dopis značky/ze dne	Naše značka (č.j)	Vyřizuje linka	V Olomouci dne
	48006/130/5004/44444/11/ML	Bc. Malasková/159	20. 8. 2011

V Ý Z V A

k dostavení se za účelem kontroly

za účelem provedení kontroly plnění povinností v sociálním zabezpečení Vás podle § 6 odst. 4 písm. o) a § 12 písm. d) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů,

vyzýváme,

abyste se dostavila na Okresní správu sociálního zabezpečení Olomouc dne 15. října 2011 v 9:30 hod. (tř. Kosmonautů 1151/6c, 779 11 Olomouc, kancelář 206, 2. patro).

Vzhledem k tomu, že předmětem kontroly bude objasnění výkonu samostatné výdělečné činnosti a nesplnění povinnosti OSVČ dle § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za rok 2010 a stanovení výše pojistného na důchodové pojištění za uvedený rok, **předložte ke kontrole kopii daňového přiznání za rok 2010.**

Pokud se místo Vás ke kontrole dostaví Vámi pověřená osoba, je třeba, aby byla vybavena plnou mocí zmocňující ji ke všem úkonům souvisejícím s provedením kontroly, podepsání protokolu o kontrole a převzetí všech dokumentů vzešlých z této kontroly.

Podle § 12 písm. d) zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů jste povinna této výzvě vyhovět. V případě, že se nemůžete ve stanoveném termínu ke kontrole dostavit, omluvte se předem a bez zbytečného odkladu na Okresní správě sociálního zabezpečení Olomouc, tel. č. 585 708 159, kde s Vámi bude sjednán náhradní termín kontroly.

Jestliže se bez náležité omluvy nebo bez dostatečných důvodů nedostavíte, upozorňujeme Vás, že můžete být za účelem provedení kontroly předvedena podle ustanovení § 60 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, orgány Policie ČR.

Razítko a podpis

Na základě žádosti o poskytnutí údajů finanční úřad sděluje OSSZ i změnu bydliště OSVČ, kterou OSVČ OSSZ neoznámila, byť je to její povinnost. Finanční úřady jsou propojeny s centrální evidencí obyvatel, proto mají vyšší pravděpodobnost se OSVČ, která si své povinnosti řádně neplní, dopátrat v kratším časovém úseku a případně ji sankcionovat. OSSZ se takovéto provázanosti nedostává.

Výzev k nepodanému přehledu bylo vystaveno v roce 2011 na OSSZ Olomouc 1318, z tohoto počtu je patrné, že na základě obdržení Upozornění na nepodaný přehled zareagovalo 1326 OSVČ a přehled dodatečně předložilo.

V mnoha případech, kdy OSSZ přistoupí k vystavení rozhodnutí o stanovení pravděpodobné výše pojistného, zůstane toto rozhodnutí ze strany OSVČ bez odezvy. První reakce klientů nastávají se započítáním vymáhání dlužných částek.

Za nestavení se ke kontrole bez náležité omluvy, může OSSZ uložit pokutu, na toto se ale ve výzvě neupozorňuje, aby se OSVČ nepovažovaly za zastrašované. Institut předvedení orgány Policie ČR se na OSSZ neosvědčil, v těchto případech se jen mizivé procento OSVČ podařilo Polici ČR vyhledat a na OSSZ předvést.

2 DLUH NA POJISTNÉM A PENÁLE

Doplatek na pojistném se stanoví ve výši rozdílu mezi výší pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a výší záloh na pojistné zaplacených v rozhodném období.¹¹

Výše pojistného se stanoví procentní sazbou z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období.¹²

Sazby pojistného činí u OSVČ v důchodovém pojištění 29,2 % z vyměřovacího základu.¹³

Nebylo-li pojistné zaplaceno ve stanoveném lhůtě anebo bylo-li zaplaceno v nižší částce, než ve které mělo být zaplaceno, je plátce pojistného povinen platit penále. Penále činí 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala.¹⁴

Na základě podaného přehledu provádí OSSZ vyúčtování zaplacených záloh na pojistné, a to s ohledem na daňový základ nebo dosažené příjmy a výdaje ze samostatné výdělečné činnosti. Současně se provádí výpočet veškerého penále, penále ze záloh na pojistné za zúčtovaný kalendářní rok a penále z případných doplatků pojistného za minulé roky. S výsledkem celého vyúčtování OSSZ seznámí OSVČ, a to nejpozději do konce druhé kalendářního měsíce po podání přehledu.

2.1 Vystavení platebního výměru

Pokud OSVČ po podání přehledu neuhradí doplatek pojistného, popřípadě vyčíslené penále, vystaví OSSZ na dlužné pojistné a penále platební výměr (vzor č. 7), který obsahuje náležitosti ve smyslu zákona o pojistném a správního řádu. Platební výměr je vykonatelný, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů. Znamená to, že pokud OSVČ nezplatí dlužné pojistné nebo penále ani ve lhůtě stanovené platebním výměrem a nevyužije institutu splátkového kalendáře či jiné možnosti k umoření dluhu, přistupuje OSSZ k vymáhání pohledávky.

¹¹ § 14 odst. 10 zákona č. 589/1992 Sb.

¹² § 4 zákona č. 589/1992 Sb.

¹³ § 7 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona č. 589/1992 Sb.

¹⁴ § 20 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb.

VZOR č. 7:Č. j.: 48006/130-9014-17.06.11/B-625/RO/ML
VS plátce pojistného (OSVČ): **89668526**

V Olomouci dne 17. srpna 2011

PLATEBNÍ VÝMĚR Č. 625/11/OSVČ

Okresní správa sociálního zabezpečení Olomouc, příslušná k rozhodování podle ustanovení § 6 odst. 4 písm. a) bodu 7 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, ukládá ve smyslu ustanovení § 104c odst. 1, téhož zákona a znění, osobě samostatně výdělečně činné xxxxxxxx, nar. xx. xx. xxxx, trvale bytem xxxxxxxxxxxx xx, 772 00 Olomouc, povinnost uhradit dlužné pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti dle ustanovení § 13 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění, a penále dle ustanovení § 20, téhož zákona a znění, jak je níže uvedeno:

doplatek na pojistném na důchodové pojištění
a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti:
za rok 2010

5.193,-- Kč

penále ze záloh na pojistné na důchodové pojištění
a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti:
za rok 2010

237,-- Kč

Dlužné pojistné celkem:	5.193,-- Kč
Dlužné penále celkem:	237,-- Kč
<u>Úhrn dlužného pojistného a penále činí:</u>	<u>5.430,-- Kč</u>

Úhradu ve výši **5.430,-- Kč** proveďte do 15 dnů ode dne doručení tohoto platebního výměru ve prospěch účtu OSSZ Olomouc číslo: **1011- 17926811/0710 ČNB Ostrava, konstantní symbol 7618, a to na variabilní symbol: 8966852611.**

Platební výměr je vykonatelný bez ohledu na právní moc, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů.

ODŮVODNĚNÍ

OSVČ xxxxxxxx je vedena v evidenci osob samostatně výdělečně činných Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc (dále jen OSSZ) od 1. 10. 2010 dosud. Účast na důchodovém pojištění osob samostatně výdělečně činných a s tím související povinnost odvodu pojistného dle ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, za rok 2010, vznikla jmenované na základě ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění, protože samostatná výdělečná činnost vykonávaná jmenovanou

v uvedených letech je podle ustanovení § 9 odst. 9, citovaného zákona a znění, považována za hlavní.

Na základě předloženého přehledu o příjmech a výdajích dle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, za rok 2010 (podán dne 31. 3. 2011) byl stanoven doplatek na pojistném na důchodovém pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen doplatek na pojistném) dle ustanovení § 14 odst. 10 zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, za uvedený rok.

Při stanovení doplatku na pojistném za rok 2010 vycházela OSSZ z následujících skutečností: Daňový základ za 3 měsíce výkonu samostatné výdělečné činnosti v roce 2010 uvedla jmenovaná ve výši 28.954,-- Kč, z toho vyměřovací základ pro odvod pojistného dle ustanovení § 5b odst. 2 písm. a) zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, činí 17.784,-- Kč. Pojistné z tohoto vyměřovacího základu pak činí dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, 5.193,-- Kč. Ke dni, kdy byl podán přehled o příjmech a výdajích dle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, za rok 2010, nebyly uhrazeny žádné zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen zálohy na pojistné), proto byl doplatek na pojistném stanoven ve výši 5.193,-- Kč.

Doplatek na pojistném za rok 2010 nebyl dosud uhrazen, proto se předepíše k úhradě tímto platebním výměrem.

Zálohy na pojistné za rok 2010 měla jmenovaná povinnost platit na základě ustanovení § 13a odst. 1 písm. c) zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, a to z měsíčního vyměřovacího základu stanoveného dle ustanovení § 14 odst. 2, 3, 6 věty první, téhož zákona a znění, tj. za měsíce říjen 2010 až prosinec 2010 ve výši 1.731,-- Kč.

Vzhledem k tomu, že zálohy na pojistné za rok 2010 (za měsíce říjen 2010 až prosinec 2010) nebyly hrazeny v souladu s ustanovením § 14a odst. 1, 2 zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, náleží penále ze záloh na pojistné za rok 2010 po dni, kdy skončila splatnost jednotlivých záloh na pojistné do dne předcházejícího dni, kdy bylo zahájeno insolvenční řízení. Vzhledem k tomu, že insolvenční řízení bylo zahájeno dne 23. 3. 2011 náleží penále ze záloh na pojistné za období od 23. 11. 2010 do 22. 3. 2011 a činí 237,-- Kč.

Penále ze záloh na pojistné za rok 2010 nebylo uhrazeno, proto se předepíše k úhradě tímto platebním výměrem.

Penále ze záloh na pojistné je vyměřeno v souladu s ustanovením § 20 zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, ve výši 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den prodlení.

Platba pojistného poukázána jmenovanou na účet OSSZ dne 13. 5. 2009 byla použita v souladu s ustanovením § 22a zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění, na úhradu penále ze záloh na pojistné za rok 2008.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení, a to k České správě sociálního zabezpečení - pracoviště Ostrava. Odvolání se podává u Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc, tř. Kosmonautů 1151/6C, 779 11 Olomouc.

Razítko a podpis

Vyřizuje:

Rozdělovník:

OSSZ Olomouc vystavila v roce 2011 platební výměry na ošetření dlužných částek pojistného a penále v počtu 1524 rozhodnutí. Přes takto vysoký počet vydaných rozhodnutí se nejedná o vystavení rozhodnutí ve všech případech dlužných částek na pojistném a penále po splatnosti. Vzhledem k tomu, že dlužné pojistné není často hrazeno v termínu splatnosti a za splnění určitých podmínek podléhá penalizaci, je stále vysoký počet případů, kdy se může platební výměr vystavit.

3 POVOLENÍ SPLÁTKOVÉHO KALENDÁŘE

Na písemnou žádost OSVČ, může příslušná OSSZ povolit placení doplatku na pojistném a penále, které tento plátce dluží ke dni vydání rozhodnutí o povolení úhrady ve splátkách.¹⁵

Předmětem rozhodování o splátkách nemohou být dlužné pokuty, dlužné zálohy na pojistné ani dlužné pojistné na nemocenské pojištění. Při rozhodování o povolení placení doplatku na pojistném a penále ve splátkách na základě písemné žádosti uvedeného plátce se OSSZ řídí místní příslušností.¹⁶

Pro účely placení dlužného pojistného a penále ve splátkách se za plátce pojistného považuje i bývalý plátce pojistného, který má splatné závazky vůči OSSZ nebo České správě sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ).

3.1 Obecné podmínky povolení splátek

- Žádost o povolení splátek musí mít písemnou formu a splňovat náležitosti podání podle obecných předpisů, musí být zřejmé kdo je činí, které věci se týká a co se v něm navrhuje,¹⁷
- na povolení splátek není zákonný nárok,
- doba splácení dluhu na pojistném a penále ve splátkách nesmí být delší než 36 měsíců,
- právní úprava umožňuje povolení splátek opakovaně,
- placení dlužného pojistného a penále ve splátkách nelze plátcí pojistného povolit, jestliže došlo k jeho zrušení s likvidací nebo probíhá-li insolvenční řízení, v němž již bylo vydáno rozhodnutí o úpadku.

3.2 Postup OSSZ po obdržení žádosti o povolení splátek

Po obdržení žádosti o povolení splátek OSSZ nejprve posoudí, zda je místně příslušná k rozhodování.¹⁸ Jestliže byla žádost o povolení splátek podána u místně nepřísušné OSSZ, postoupí ji tato neprodleně místně příslušné OSSZ. Za den

¹⁵ § 20a zákona č. 589/1992 Sb.

¹⁶ § 104b odst. 2 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb.

¹⁷ § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.

¹⁸ § 104b odst. 2 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb.

doručení žádosti se považuje den, kdy žádost obdržela místně příslušná OSSZ. Totéž platí byli-li žádost doručena ČSSZ. Po obdržení žádosti o povolení splátek příslušný útvar OSSZ, pověřený řízením a rozhodováním o splátkách, žádost posoudí a prověří eventuální možnost povolení splátek. Dále prověří zda dluh na pojistném a penále, který má být předmětem splátek, je či není předmětem exekuce a případně dohodne další postup. Dále posoudí vhodnost a účelnost povolení splátek zejména s ohledem na výsledky provedených zjištění a šetření o plátcí pojistného, resp. žadateli o povolení splátek.

V případě, že příslušný útvar OSSZ, pověřený řízením a rozhodováním o splátkách při posuzování žádosti o povolení splátek zjistí, že splátky nelze ve smyslu platné právní úpravy povolit nebo z vlastních podkladů a zdrojů zjistí o žadateli skutečnosti, které vedou k závěru, že povolení splátek by nebylo vhodné a účelné, vydá rozhodnutí o nepovolení splátek.

V případě, že příslušný útvar OSSZ pověřený řízením a rozhodováním o splátkách při posuzování žádosti o povolení splátek zjistí, že povolení splátek ve smyslu platné právní úpravy je možné, dále šetřením z vlastních podkladů a zdrojů dospěje k závěru, že povolení splátek je vhodné a účelné, vydá rozhodnutí o povolení splátek.

3.3 Stanovení výše splátek dluhu a den splatnosti první splátky

Výši jednotlivých splátek dluhu a dobu splácení dluhu, která nesmí přesáhnout 36 měsíců,¹⁹ stanoví OSSZ na základě konkrétního návrhu s uvedením výše splátek a doby splácení předloženého žadatelem o povolení splátek a který bude možné v rámci platné právní úpravy akceptovat. Výše každé splátky se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Den první splátky dluhu je stanoven rozhodnutím OSSZ, a to na základě návrhu žadatele o povolení splátek a musí připadnout na pracovní den, stejně jako termíny dalších splátek.

Jednotlivé splátky dluhu se platí jednou částkou, a to odděleně od plateb běžného pojistného. Plátce pojistného je povinen označit každou splátku dluhu

¹⁹ § 20a odst. 3 zákona č. 589/1992 Sb.

způsobem určeným v rozhodnutí o povolení splátek. Nebude-li jakákoliv splátka takto určena, nepovažuje se za splátku dluhu.²⁰

Od splatnosti první splátky dluhu běží z dlužného pojistného, na které byly povoleny splátky, penále v nižší, a to poloviční sazbě, která činí 0,025 % za každý kalendářní den, kdy dluh na pojistném trvá.

3.4 Rozhodování o splátkách

Rozhodnutí o povolení placení doplatku na pojistném a penále ve splátkách, musí obsahovat všechny obecné náležitosti, vyplývající ze Správního řádu.²¹

Dále musí obsahovat:

- Číslo účtu OSSZ
- variabilní symbol splátek
- celkovou výši dluhu, která bude splácena
- výši stanovených splátek a dobu splácení dluhu
- poučení o povinnosti platit penále
- den splatnosti první splátky, včetně dne splatnosti dalších splátek
- poučení o povinnosti zrušit povolení placení dluhu ve splátkách vydané plátcí, vstoupí-li do likvidace nebo v insolvenčním řízení bude vydáno rozhodnutí o úpadku.

Rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků řízení.

3.5 Sledování úhrad splátek

Oddělení OSSZ, které je pověřené kontrolou dodržování splátkového kalendáře, ode dne splatnosti první splátky dluhu pravidelně sleduje úhrady dlužné částky dle vydaného rozhodnutí. Nastane-li u plátce pojistného některá z níže uvedených situací:

- Plátce pojistného nezaplatí včas nebo ve správné výši některou splátku dluhu,
- plátce pojistného nezaplatí včas nebo ve správné výši pojistné splatné v období po splatnosti první splátky dluhu,

²⁰ § 20a odst. 4 zákona č. 589/1992 Sb.

²¹ § 68 zákona č. 500/2004 Sb.

uvědomí se neprodleně útvar OSSZ pověřený řízením a rozhodováním o splátkách, který posoudí vhodnost a účelnost dalšího ponechání vydaného povolení placení dlužného pojistného a penále ve splátkách v platnosti.

3.6 Rozhodování o zrušení povolení splátkového kalendáře

Zjistí-li oddělení OSSZ, které je pověřené kontrolou dodržování splátkového kalendáře, že povinnosti uložené v rozhodnutí o povolení splácení dluhu ve splátkách nejsou dodržovány a útvar OSSZ pověřený řízením o splátkách při posuzování rozhodných skutečností dospěje k závěru, že vydané povolení placení dlužného pojistného a penále ve splátkách není vhodné a účelné ponechat v platnosti, vydané rozhodnutí zruší.²² Povolení splátek dlužného pojistného a penále se v těchto případech zruší rozhodnutím ke dni, kdy taková situace naposledy nastala. V případě možného zrušení povolení splátek je nutné v rozhodnutí ve správním uvážení vždy přesně uvést důvody, které ke zrušení povolení splátek vedly. Dále se doporučuje v tomto rozhodnutí plátcí sdělit, že je navíc povinen platit z dlužného pojistného ještě penále ve výši rozdílu mezi výši běžného penále a výši penále stanoveného při povolení splátek.

Povolení placení dlužného pojistného a penále ve splátkách OSSZ zruší vždy, jestliže plátcé pojistného vstoupil do likvidace nebo bylo-li zahájeno insolvenční řízení, v němž již bylo vydání rozhodnutí o úpadku.²³ Jestliže bylo zahájeno řízení o povolení splátek a byl podán návrh na zahájení insolvenčního řízení jiným věřitelem, řízení se přerušuje až do doby nabytí právní moci rozhodnutí příslušného soudu v této věci, eventuálně je možné v již zahájeném řízení po všestranném posouzení stavu věci rozhodnout o nepovolení splátek. Povolení splátek v těchto případech zruší příslušná OSSZ rozhodnutím ke dni, kdy některá z uvedených skutečností naposledy nastala. V případě, že byl usnesením soudu zamítnut návrh na zahájení insolvenčního řízení pro nedostatek majetku plátce pojistného, se vydané povolení splátek zruší ke dni, kdy takové usnesení soudu nabylo právní moci. V odůvodnění vydaného rozhodnutí o zrušení splátek OSSZ uvede, na základě kterých skutečností rozhodla o zrušení povolení splátek.

²² § 20a odst. 6 písm. a) zákona č. 589/1992 Sb.

²³ § 20a odst. 6 písm. b) zákona č. 589/1992 Sb.

3.7 Rozhodování ve zvláštních případech

Bylo-li vydáno rozhodnutí o povolení splátek dlužného pojistného a penále, OSSZ ve věci tohoto dluhu nezahájí správní výkon rozhodnutí ani nepodá návrh na soudní výkon rozhodnutí. ČSSZ nepodá návrh na zahájení insolvenčního řízení, a to po dobu účinnosti rozhodnutí o povolení splátek.

Bylo-li vydáno pravomocné rozhodnutí o povolení splátek a na základě návrhu jiného věřitele bylo v insolvenčním řízení vydáno rozhodnutí o úpadku, povolení splátek se zruší po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí k datu zahájení insolvenčního řízení. Požádá-li dlužník o povolení splátek, návrh na zahájení insolvenčního řízení se nepodá do té doby, než rozhodnutí o nepovolení splátek nabude právní moci. Po právní moci tohoto rozhodnutí lze návrh podat.

Jestliže bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o povolení splátek a následně bude zjištěna další rozhodná skutečnost (přeplatek na pojistném), lze po individuálním posouzení a zvážení daného konkrétního případu použít tohoto přeplatku na úhradu splatného závazku, který je předmětem splátek.²⁴

V případě, že bylo vydáno rozhodnutí o povolení splátek a následně je příslušným orgánem rozhodnuto o prominutí penále, postupuje se v těchto případech tak, že částku takto vzniklého přeplatku, lze použít na úhradu splatného závazku.

Požádá-li dlužník o povolení splátek dluhu za situace, kdy již byla zahájena exekuce, současně s případným vydáním rozhodnutí o povolení splátek, je nutné exekuci odložit, a to do doby, na kterou jsou splátky povoleny, eventuelně do doby následně vydaného rozhodnutí o zrušení vydaného povolení.

Pro OSVČ nadále platí:

Pokud OSVČ oznámí ukončení výkonu samostatné výdělečné činnosti (popř. přerušeni výkonu činnosti na dobu alespoň 2 měsíců), neruší se tím rozhodnutí o povolení placení doplatku na pojistném a penále ve splátkách. Penále se po dobu, kdy není vykonávána samostatná výdělečná činnost, neplatí.²⁵

V případě, kdy v době placení dlužného doplatku na pojistném a penále ve splátkách vznikne z vyúčtování pojistného za další kalendářní roky přeplatek na pojistném, použije se tento přeplatek na úhradu splatného závazku, případně i na úhradu dlužného pojistného a penále, které je předmětem rozhodnutí o povolení

²⁴ § 17 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb.

²⁵ § 20odst. 5 písm. a) zákona č. 589/1992 Sb.

splátek.²⁶ Jestliže OSVČ, které bylo povoleno placení doplatku na pojistném a penále ve splátkách, podá opravný přehled,²⁷ ze kterého vyplývá jiná výše doplatku na pojistném, než jaká byla předmětem pro určení povolení splátek, postupuje se takto:

- Je-li výše doplatku vyšší než původní výše doplatku, vydané rozhodnutí o povolení doplatku ve splátkách se nemění a rozdíl mezi původním dluhem a novým dluhem se nezahrne do splátek,
- je-li výše nového doplatku nižší, sníží se dluh na doplatku pojistného, který byl předmětem povolení splátek o rozdíl mezi původní a novou výší doplatku z opravného přehledu, a to ke dni předložení opravného přehledu.

3.8 Právní moc, opravné prostředky, archivace

Proti rozhodnutím OSSZ vydaným ve věci povolení splátek pojistného a penále lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí odvolání, a to k detašovanému pracovišti ČSSZ, prostřednictvím OSSZ, která vydala rozhodnutí v I. stupni. Odvolání podané proti rozhodnutí o zrušení povolení splátek nemá odkladný účinek.

V případě podání odvolání do jakéhokoliv rozhodnutí o povolení splátek je příslušná OSSZ povinna zhodnotit všechna tvrzení odvolatele, eventuálně je došetřit a veškerá zjištění sdělit ve svém stanovisku, které spolu s podkladovými materiály zasílá k odvolacímu řízení detašovanému pracovišti ČSSZ.

Proti rozhodnutí ČSSZ vydanému v odvolacím řízení se nelze dále odvolat.

Veškerá rozhodnutí ve věci povolení splátek dlužného pojistného a penále se archivují ve lhůtách stanovených Spisovým a skartačním řádem a spisovým a skartačním plánem ČSSZ.

OSSZ Olomouc vydala v roce 2011 v rámci splácení dluhu formou splátek 1237 rozhodnutí. V 787 případech bylo žádostem vyhověno, v 60 případech bylo po zvážení okolností vydáno zamítavé rozhodnutí. U 390 případů došlo ke zrušení tohoto rozhodnutí, a to z důvodu řádného ukončení nebo z důvodu nepnění povinností z tohoto vyplývajících.

²⁶ § 17 zákona č. 589/1992 Sb.

²⁷ § 15 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb.

4 PROMINUTÍ PENÁLE

Ministerstvo práce a sociálních věcí může v oboru své působnosti zcela nebo částečně prominout, z důvodu odstranění tvrdosti, penále.²⁸

Ministerstvo může vyhláškou zmocnit k provádění svého oprávnění ČSSZ nebo OSSZ. V tomto zmocnění vymezení bližší podmínky, zejména okruh důvodů a výši penále, která z těchto důvodů může být prominuta.²⁹

Byla-li žádost o prominutí penále zamítnuta, lze novou žádost podat nejdříve po 60 dnech ode dne doručení zamítavého rozhodnutí. V této nové žádosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní. Při opakování již odmítnutých důvodů bude nová žádost bez posouzení odložena. O odložení musí být žadatel vyrozuměn.³⁰

Rozhodnutí o žádosti o prominutí penále nemusí obsahovat odůvodnění a opravné prostředky proti němu se nepřipouštějí. Na řízení o prominutí penále se nevztahuje správní řád.³¹

4.1 Rozhodování o prominutí penále

ČSSZ a OSSZ rozhodují na základě žádosti. Je stanovena písemná forma žádosti.³² Ze žádosti musí být patrné, kdo ji podává, čeho se týká, musí být datována a řádně podepsána. Žádost o prominutí penále může podat plátce pojistného, který penále, o jehož prominutí žádá, již zaplatil nebo je povinen platit, jeho právní nástupce nebo osoba, která převzala dluh na pojistném a penále po zemřelé OSVČ (dědic). Žádost o prominutí penále může podat i ten, kdo již nemá povinnost platit pojistné, tzn., že žádost může podat ten, kde je nebo byl plátcem pojistného. Žadatel o prominutí penále je povinen ke své žádosti přiložit Čestné prohlášení o výši již poskytnuté podpory de minimis. Při rozhodování o prominutí penále se použije obdobná forma jako pro rozhodnutí vydávaná ve správním řízení s tím, že rozhodnutí nebude obsahovat odůvodnění. Uvede se pouze zda byl či nebyl shledán důvod pro prominutí penále. V rozhodnutí, jímž se vyhová žádosti, musí být vždy uvedena

²⁸ § 104ch odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.

²⁹ § 104ch odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.

³⁰ § 104ch odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb.

³¹ § 104ch odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb.

³² § 3 odst. 1 vyhlášky č. 161/1998 Sb.

celková výše penále, která se promíjí a doba, za kterou se toto penále promíjí. Proti rozhodnutí o prominutí penále nejsou přípustné opravné prostředky.³³ Penále se promíjí dnem vydání rozhodnutí ČSSZ nebo OSSZ o prominutí penále.

OSSZ může z důvodů odstranění tvrdosti zcela nebo částečně prominout penále jejíž výše nepřesahuje 200.000 Kč.³⁴

ČSSZ může z důvodů odstranění tvrdosti zcela nebo částečně prominout penále, jehož výše přesahuje 200.000 Kč, avšak nepřesahuje 1.000.000 Kč.³⁵ O prominutí penále, jehož výše přesahuje 1.000.000 Kč rozhoduje Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Výší penále rozhodnou pro určení příslušnosti ČSSZ nebo OSSZ se rozumí:³⁶

- Výše dlužného penále stanovená ke dni, kdy správa sociálního zabezpečení obdržela žádost o prominutí penále, přičemž výše dlužného penále se stanoví i v případě, že žádost obdržela správa sociálního zabezpečení, která není příslušná k jeho prominutí,
- výše penále uvedená v žádosti, týká-li se žádost jen penále, které již bylo zapláceno,
- výše dlužného penále stanovená ke dni, kdy správa sociálního zabezpečení obdržela žádost o prominutí penále nebo výše již zaplaceného penále uvedená v žádosti podle toho, které penále je vyšší, týká-li se žádost současně dlužného penále stanoveného ke dni obdržení žádosti a penále zaplaceného.

Podmínkou pro prominutí penále je, že:³⁷

- Plátce pojistného zaplatil pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti splatné do dne vydání rozhodnutí příslušné správy sociálního zabezpečení o prominutí penále, tato podmínka se považuje za splněnou, pokud úhrn pojistného a penále, které plátce pojistného zaplatil do tohoto dne, dosahuje aspoň úhrnu pojistného, které měl zaplatit do tohoto dne,

³³ § 104ch odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb.

³⁴ § 1 odst. 1 vyhlášky č. 161/1998 Sb.

³⁵ § 1 odst. 2 vyhlášky č. 161/1998 Sb.

³⁶ § 1 odst. 3 vyhlášky č. 161/1998 Sb.

³⁷ § 2 odst. 1 vyhlášky č. 161/1998 Sb.

- vůči plátcí pojistného není podán návrh na zahájení insolvenčního řízení,
- plátce pojistného nevstoupil do likvidace.

Penále z dluhu na pojistném, které vzniklo až po dni, kdy ČSSZ nebo OSSZ obdržela žádost, nelze prominout na základě této žádosti.³⁸

ČSSZ nebo OSSZ může zcela nebo částečně prominout penále v rámci odstranění tvrdosti,³⁹ a to v těch případech, v nichž by důsledný postup podle zákona v individuálním případě vedl k opačným důsledkům, než které zákon celým svým zaměřením sleduje. Okruh konkrétních případů, při jejichž řešení se aplikace zákona projeví jako tvrdost, nelze dopředu jednoznačně určit a vymezit, proto je nutné při rozhodování a prominutí penále individuálně zvažovat:

- Důvody vzniku dluhu na pojistném uváděné v žádostech o prominutí penále, takovými se rozumí zejména důvody ekonomické, sociální a jiné, je-li možno prokázat, že mohly mít a měly přímý vliv na vznik dluhu a tím penále, žadatel prokazuje jím uváděné důvody náležitým a vhodným způsobem, a to zejména předložením listinných dokladů, prokazujících skutečnosti uváděné v žádosti,
- závěry komplexního zhodnocení žadatele zejména z hlediska dosavadního plnění jeho povinností z výsledků kontrolní činnosti OSSZ a z hlediska důvěryhodnosti žadatele jako dlužníka, v tom především z pohledu dodržování předcházejících dohod z jeho strany a jeho zájmu o vypořádání závazků vůči ČSSZ nebo OSSZ,
- důsledky prominutí nebo neprominutí penále nebo jeho části pro státní rozpočet, a to zejména se zřetelem na význam žadatele z pohledu regionální zaměstnanosti v souvislosti s naplňováním záměru ČSSZ k uchování plátce pojistného,
- zda bylo žadateli již v minulosti prominuto penále, v jaké výši a z jakých důvodů.

³⁸ § 2 odst. 2 vyhlášky č. 161/1998 Sb.

³⁹ § 104ch zákona č. 582/1991 Sb., a vyhláška č. 161/1998 Sb.

Žádost o prominutí penále nebo jeho části podává plátce pojistného vždy místně příslušné OSSZ.⁴⁰

4.2 Příslušnost OSSZ k rozhodování o prominutí penále

Je-li žadatelem o prominutí penále OSVČ, řídí se místní příslušnost místem trvalého pobytu OSVČ. Nemá-li OSVČ místo trvalého pobytu na území ČR, řídí se místní příslušnost OSSZ místem výkonu samostatné výdělečné činnosti, je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná OSSZ, v jejímž obvodu podle prohlášení OSVČ převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.⁴¹

4.3 Postup OSSZ při promíjení penále

Při obdržení žádosti o prominutí penále OSSZ posoudí, zda je místně příslušná k rozhodování. Zjistí-li OSSZ, že je místně nepřislušná, postoupí žádost bez zbytečného prodlení příslušné OSSZ.

Po obdržení žádosti pověřený pracovník ve spolupráci s příslušnými odbornými útvary příslušné OSSZ soustředí a ověří veškeré podklady potřebné pro posouzení žádosti, jako jsou údaje o platbách pojistného a penále, případně zajistí došetření rozhodných skutečností u žadatele. V případě, že žadatel nesplňuje podmínky pro možnost prominutí penále (není uhrazeno pojistné, vstup do likvidace, insolvenční řízení), o takové žádosti příslušná OSSZ nerozhoduje. O těchto skutečnostech je žadatel vyrozuměn dopisem.

V případě, že podmínky pro prominutí penále jsou splněny, příslušná OSSZ rozhoduje o úplném nebo částečném prominutí penále OSVČ, a to pokud výše penále nepřesahuje částku 200.000 Kč. Příslušná OSSZ rozhodne o žádosti co nejdříve, nejpozději však do třiceti dnů od doručení žádosti. Tuto lhůtu může příslušná OSSZ výjimečně překročit v nejsložitějších případech, kdy se doplňují podklady pro rozhodnutí, nejvýše však o dalších třicet kalendářních dnů. Po uplynutí i této doplňkové lhůty příslušná OSSZ spis uzavře a rozhodne za daného stavu věci. Rozhodnutí zašle OSSZ žadateli, kopie rozhodnutí slouží pro potřeby OSSZ, a to

⁴⁰ § 3 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 161/1998 Sb.

⁴¹ § 3 odst. 3 vyhlášky č. 161/1998 Sb.

k realizaci prominutí penále a založení do spisové dokumentace OSVČ u příslušného odborného útvaru OSSZ.

OSSZ, která rozhodnutí o prominutí penále vydala, zaznamená do centrálního registru podpor malého rozsahu údaje o prominutém penále, respektive o poskytnuté podpoře malého rozsahu a o jejím příjemci, a to ve lhůtě do pěti pracovních dnů ode dne poskytnuté podpory.⁴²

Obdrží-li příslušná OSSZ žádost o prominutí penále, jehož výše bude přesahovat částku 200.000 Kč a nebude přesahovat částku 1.000.000 Kč, postoupí ji spolu s příslušnými doklady a svým doporučujícím či nedoporučujícím souhrnným stanoviskem k prominutí penále věcně příslušnému útvaru ústředí ČSSZ. Stejným způsobem postupuje příslušná OSSZ, obdrží-li žádost o prominutí penále, jehož výše přesahuje částku 1.000.000 Kč. Příslušnými doklady jsou zejména vyplněný formulář, podklady k projednání žádosti o prominutí penále, prohlášení žadatele, dodatek k prohlášení a další doklady se skutečnostmi významnými pro odpovědné posouzení žádosti.

4.4 Postup ČSSZ při promíjení penále

Příslušná k rozhodování o prominutí penále je ČSSZ, která rozhoduje o částečném nebo úplném prominutí penále v případech, kdy žadatelem je OSVČ a výše penále přesahuje částku 200.000 Kč, avšak nepřesahuje částku 1.000.000 Kč.⁴³ ČSSZ rozhoduje zásadně na základě žádosti plátce pojistného postoupené jí příslušnou OSSZ. Jestliže žádost byla podána přímo ČSSZ, ČSSZ ji postoupí bez zbytečného prodlení příslušné OSSZ, a to i v případě, že je k rozhodování příslušná ČSSZ nebo že se jedná o žádost, o které není ani ČSSZ ani OSSZ věcně příslušná rozhodovat. Po obdržení žádosti ověří věcně příslušný útvar ústředí ČSSZ podklady obdržené od příslušné OSSZ pro posouzení žádosti, případně provede jejich doplnění, a to i z celostátního pohledu. K tomu jsou mu povinny všechny OSSZ a ostatní odborné útvary ústředí ČSSZ poskytnout veškerou součinnost. Na základě těchto dokladů připraví věcně příslušný útvar ústředí ČSSZ podklady pro projednání žádosti a pro rozhodnutí. Rozhodnutí se zašle žadateli a kopie se potom založí do jeho spisu a předá k realizaci prominutí penále příslušné OSSZ.

⁴² § 3a odst. 4 zákona č. 215/2004 Sb.

⁴³ § 1 odst. 2 vyhlášky č. 161/1998 Sb.

Příslušný útvar ústředí ČSSZ, který vydal rozhodnutí o prominutí penále zaznamená do centrálního registru podpor malého rozsahu údaje o prominutém penále, respektive o poskytnuté podpoře malého rozsahu a o jejím příjemci, a to ve lhůtě do pěti pracovních dnů ode dne poskytnuté podpory.⁴⁴

Obdrží-li ČSSZ od příslušné OSSZ žádost o prominutí penále spolu s výše uvedenými doklady, jehož výše přesahuje částku 1.000.000 Kč, věcně příslušný útvar ústředí ČSSZ posoudí úplnost a správnost přiložených dokladů, provede případné doplňovací šetření a žádost zašle spolu uvedenými doklady a souhrnným stanoviskem na Ministerstvo práce a sociálních věcí.

4.5 Způsob rozhodování ve věci prominutí penále

O prominutí penále nebo jeho části, jehož výše nepřesahuje 200.000 Kč rozhoduje ředitel příslušné OSSZ nebo jím zmocněný vedoucí zaměstnanec v jeho přímé řídicí pravomoci. Zmocnění musí být písemné a nelze je přenést na další osobu. Ředitel příslušné OSSZ tímto zmocněním může delegovat svou pravomoc zcela nebo jen z části, která však v takovém případě musí být přesně určena.

O prominutí penále nebo jeho části, jehož výše přesahuje 200.000 Kč, avšak nepřesahuje 1.000.000 Kč, rozhoduje ústřední ředitel ČSSZ nebo jím zmocněný vedoucí zaměstnanec ČSSZ. Zmocnění musí být písemné a nelze je přenést na další osobu. Ústřední ředitel ČSSZ tímto zmocněním může delegovat svou pravomoc zcela nebo jen z části, která však v takovém případě musí být přesně určena.

Každá žádost, která jinak splňuje podmínky pro prominutí penále, musí být před rozhodnutím projednána komisí pro promíjení penále. Tato komise je výlučným poradním orgánem odpovědného zaměstnance ČSSZ či OSSZ pověřeného rozhodováním o prominutí penále.

Komise na promíjení penále má svůj Statut, ve kterém je stanoveno poslání komise, složení komise a jednání komise.

Pokud se odpovědný zaměstnanec ČSSZ či OSSZ pověřený rozhodováním o prominutí penále ve svém konečném rozhodnutí o žádosti odchýlí od doporučení komise, je povinen tento svůj postup písemně zdůvodnit do spisu žádosti o prominutí penále.

⁴⁴ § 3a odst. 4 zákona č. 215/2004 Sb.

O rozhodování o prominutí penále se vede samostatná oddělená evidence. Příslušné OSSZ a věcně příslušný útvar ústředí ČSSZ zajišťují současně plnění informační povinnosti k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.⁴⁵

ČSSZ a OSSZ ročně vyhodnocují rozhodování o prominutí penále. Souhrnnou zprávu za uplynulý kalendářní rok vypracovává a poradě vedení ČSSZ k projednání předkládá věcně příslušný útvar ústředí ČSSZ, prostřednictvím příslušného náměstka ústředního ředitele ČSSZ, nejpozději do 31. března běžného roku.

Jestliže byla žádost o prominutí penále zamítnuta, lze podat novou žádost nejdříve po 60 dnech ode dne doručení zamítavého rozhodnutí. V této žádosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní.⁴⁶ Při opakování již odmítnutých důvodů ČSSZ nebo OSSZ novou žádost bez posouzení odloží. O odložení žádosti ČSSZ nebo OSSZ vyrozumí žadatele dopisem.

Pokud bylo penále před vydáním rozhodnutí nebo v době od vydání rozhodnutí do doby jeho doručení již zapláceno, postupuje se obdobně jako u přeplatku na pojistném, tzn., že částku prominutého penále ČSSZ nebo OSSZ vrátí žadateli, pokud není jiného splatného závazku. Je-li takový závazek, použije se částky prominutého penále k jeho úhradě.⁴⁷ Ke lhůtám pro vrácení přeplatku, včetně úroku z prodlení⁴⁸ se při tomto řízení nepřihlíží.

4.6 Postup ČSSZ a OSSZ při promíjení penále podle pravidel EU

Vstupem ČR do Evropské Unie (dále jen EU) došlo ke změně pravidel při poskytování veřejné podpory, respektive při promíjení penále z pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti. Poskytování veřejné podpory je upraveno Smlouvou o založení Evropského společenství (dále jen ES),⁴⁹ která je dnes závazná pro všechny členské státy a je aplikována prováděcími předpisy ES. Po vstupu ČR do EU přešly veškeré pravomoci o povolení veřejné podpory na Komisi ES. Pro rozhodování správ sociálního zabezpečení, tj. ČSSZ i OSSZ

⁴⁵ Vyhláška č. 465/2009 Sb.

⁴⁶ § 104ch odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb.

⁴⁷ § 17 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb.

⁴⁸ § 17 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb.

⁴⁹ Čl. 87 a 88 Smlouvy ES

o prominutí penále z důvodu odstranění tvrdosti zákona,⁵⁰ je nejdůležitějším sekundárním předpisem Nařízení Komise ES na podporu de minimis, tj. na podporu malého rozsahu.⁵¹

4.7 Pojem veřejné podpory

Veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory poskytovaná státem, tzn. i ministerstvem nebo jiným správním úřadem, ze státních, respektive veřejných prostředků.⁵² Poskytovatelem veřejné podpory je ten, kdo rozhoduje o jejím poskytnutí, návrhovátelem je orgán, v jehož čele stojí člen vlády ČR, příjemcem je právnická nebo fyzická osoba, v jejíž prospěch bylo rozhodnuto o poskytnutí veřejné podpory. Poskytovatel podpory de minimis je povinen informovat příjemce o povaze této podpory a vyžádat si od něj údaje o podpoře de minimis, která mu v průběhu posledních tří let byla poskytnuta. Poskytovatel je povinen zaznamenávat a shromažďovat veškeré informace týkající se poskytování podpory de minimis s tím, že tyto záznamy musí obsahovat veškeré informace prokazující dodržení podmínek pro poskytnutí podpory de minimis. Podpora de minimis je veřejnou podporou malého rozsahu poskytnutou příjemci v tříletém období, které se počítá z běžného rozpočtového roku, tj. roku podání žádosti o prominutí penále a ze dvou předcházejících rozpočtových roků, a to celkově nepřesahující částku 200.000 EUR, v přepočtu kurzem Kč k EUR ke dni rozhodnutí, zjištěným z údajů kurzů uvedených v Úředním věstníku EU. Podporu de minimis lze poskytnout subjektům ve všech odvětvích s výjimkou oboru silniční dopravy, zemědělství-prvovýroba, rybolovu a akvakultury, podnikům v odvětví uhelného průmyslu a podnikům v obtížích.

Podnikům v odvětví silniční dopravy lze v tříletém období poskytnout podporu de minimis až do výše 100.000 EUR.⁵³

Podpora de minimis poskytovaná subjektům v oblasti zemědělství, respektive zemědělské prvovýroby zemědělských produktů a subjektům působícím v odvětví rybolovu a akvakultury, respektive v oblasti výroby, zpracování a uvádění rybolovných produktů na trh v tříletém období nesmí přesáhnout 3.000 EUR.⁵⁴

⁵⁰ § 104ch zákona 582/1991 Sb., a vyhlášky č. 161/1998 Sb.

⁵¹ Nařízení Komise ES č. 1998/2006

⁵² Čl. 87 odst. 1 Smlouvy ES

⁵³ Čl. 2 odst. 2 Nařízení Komise ES č. 1998/2006

⁵⁴ Čl. 3 Nařízení Komise ES č. 1998/2006

U zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, tzv. druhovýroby lze poskytnout podporu de minimis až do výše 200.000 EUR.⁵⁵

Odvětví uhelného průmyslu a podnikům v obtížích se podpora de minimis neposkytuje vůbec.⁵⁶

4.8 Postup ČSSZ a OSSZ při poskytování veřejné podpory

Poskytovatelem veřejné podpory v oblasti sociálního zabezpečení je orgán, který rozhodl o prominutí penále z důvodu odstranění tvrdosti zákona, respektive příslušná ČSSZ a OSSZ. K zabezpečení výše uvedeného je nutné k žádosti o prominutí penále doložit Čestné prohlášení žadatele, ve kterém budou mimo jiné uvedeny rozhodné skutečnosti:

- Zda byl či nebyl na jeho majetek podán návrh na prohlášení konkurzu,
- zda vstoupil či nevstoupil do likvidace,
- zda je či není podnikem v obtížích,
- zda podniká či nepodniká:
 1. v odvětví uhelného průmyslu
 2. v odvětví silniční dopravy
 3. v odvětví prvovýroby zemědělských produktů
 4. v odvětví rybolovu a akvakultury,
- zda obdržel či neobdržel podporu de minimis v daném tříletém období, případně v jaké výši.

Řízení o prominutí penále je ČSSZ a OSSZ nadále realizováno ve smyslu platné právní úpravy na základě písemné žádosti žadatele a k níž je žadatel povinen přiložit Čestné prohlášení. V průběhu řízení ve věci žádosti o prominutí penále je žadatel povinen neprodleně písemně oznámit příslušné OSSZ skutečnost, zda v období ode dne podání žádosti o prominutí penále do dne uvedeného v rozhodnutí o prominutí penále mu byla poskytnuta podpora de minimis jiným orgánem a v jaké výši, přičemž datem poskytnuté podpory de minimis se rozumí datum uvedené v rozhodnutí o poskytnutí této podpory. Oznámení o uvedeném poskytnutí podpory

⁵⁵ Čl. 1 odst. 1 písm. c) Nařízení Komise ES č. 1998/2006

⁵⁶ Čl. 3 Nařízení Komise ES č. 1998/2006

de minimis a její výši OSSZ neprodleně postoupí orgánu věcně příslušnému k rozhodování ve věci žádosti o prominutí penále. OSSZ žadatele o prominutí penále upozorní, že pokud by poskytnutá podpora de minimis v součtu za dané tříleté období překročila stanovené limity EUR, je žadatel povinen podporu poskytnutou nad rámec limitu vrátit. Pokud bude v řízení o prominutí penále zjištěno, že žadatel splňuje podmínky pro poskytnutí podpory de minimis a dále byly shledány zákonné důvody pro prominutí penále, vydá příslušná ČSSZ nebo OSSZ rozhodnutí o prominutí penále.⁵⁷

V rozhodnutí ČSSZ nebo OSSZ o prominutí penále pláci pojistného musí být uvedeno, že se jedná o poskytnutou podporu de minimis, přičemž za tuto podporu se v takovém případě považuje celá částka prominutého penále.

V případě, že plátce pojistného, žadatel o prominutí penále ani po předchozí výzvě nedoloží ke své žádosti požadované Čestné prohlášení, rozhodnutím ČSSZ nebo OSSZ bude tato žádost zamítnuta. Pokud bude v řízení o prominutí penále zjištěno, že žadateli byla v daném tříletém období poskytnuta podpora de minimis již ve stanoveném limitu nebo je tento limit přesahující, nelze o takové žádosti rozhodovat a žadatel bude příslušnou ČSSZ nebo OSSZ vyrozuměn v tomto smyslu dopisem.

Pokud je žadatelem o prominutí penále bývalý plátce pojistného, nejedná se o podporu de minimis a Čestné prohlášení se nevyžaduje.

4.9 Evidence, informační povinnost a součinnost

ČSSZ a OSSZ vede evidenci o všech poskytnutých podporách de minimis poskytnutých za kalendářní rok a archivuje veškeré písemnosti prokazující dodržení podmínek pro její poskytnutí včetně Čestného prohlášení žadatele o prominutí penále. Doklady pro případnou kontrolu Evropské Komise je nutné archivovat po dobu deseti let.

ČSSZ a OSSZ je povinna sdělit Evropské Komisi, na základě její písemné žádosti, všechny informace potřebné k prokázání skutečností, že podmínky pro poskytnutí podpory de minimis byly splněny, a to ve lhůtě do dvaceti pracovních dnů. Evropské Komisi již není třeba oznamovat všechny podpory, oznamovací

⁵⁷ Čl. 3 Nařízení komise ES č. 1998/2006

povinnosti podléhají pouze ty, při kterých došlo k porušení předpisů Evropské Komise, (např. překročení stanoveného limitu).

V roce 2011 bylo podáno u OSSZ Olomouc 94 žádostí OSVČ o prominutí penále. 15 žádostem bylo vyhověno, v 48 případech bylo prominutí zamítnuto, u 27 případů byla žádost vrácena z důvodu nesplnění podmínky pro rozhodování, 4 žádosti byly postoupeny k vyřízení na ČSSZ a 1 žádost byly bezpředmětná.

5 NEDOBYTNÁ POHLEDÁVKA

Příslušná OSSZ může dlužné pojistné, penále a pokuty odepsat, jestliže je tento dluh zcela nedobytný.⁵⁸

5.1 Odpis zcela nedobytného dluhu

Za zcela nedobytný se považuje takový dluh na pojistném, penále a pokutách, který byl bezvýsledně vymáhán na plátcu pojistného i na jiných osobách, na nichž tento dluh mohl být vymáhán. To znamená, že za zcela nedobytný dluh se považuje takový dluh, u kterého všechny úkony spojené se správním a soudním výkonem rozhodnutí, případně konkursním či vyrovnacím řízením⁵⁹ nebo insolvenčním řízením⁶⁰ nevedly k úhradě tohoto dluhu nebo byl tento dluh uhrazen pouze částečně a další úkony spojené s vymáháním se jeví jako bezvýsledné. Za nedobytný se považuje rovněž dluh na pojistném, penále a pokutách v případě, nevedlo-li by vymáhání tohoto dluhu zřejmě k výsledkům nebo je-li pravděpodobné, že by náklady vymáhání tohoto dluhu přesáhly jeho výsledek. Předpokladem zde je, že ze zjištění u příslušných institucí je zřejmé, že plátce pojistného nemá finanční prostředky ani majetek k úhradě dluhu.

Posouzení nedobytnosti dluhu se tedy provede na základě komplexního zhodnocení všech skutečností a okolností týkajících se povinného.

Jednoznačně se za nedobytný považuje též dluh na pojistném, penále a pokutách u fyzické osoby, která zemřela, pokud dluh nepřešel na dědice této osoby. Odpis zcela nedobytného dluhu se tedy týká zejména pohledávek, které byly bezvýsledně vymáhány.

5.2 Postup OSSZ při odpisu zcela nedobytného dluhu

Příslušné oddělení OSSZ pověřené vymáháním pohledávek zpracuje o rozhodných skutečnostech protokol, který spolu s doklady svědčícími o bezvýslednosti vymáhání předloží řediteli OSSZ k odsouhlasení. V tomto protokolu bude také uvedena částka, která má být odepsána. Na základě tohoto

⁵⁸ § 123b zákona č. 582/1991 Sb.

⁵⁹ Zákon č. 328/1991 Sb.

⁶⁰ Zákon č. 182/2006 Sb.

se provede odpis dluhu. Odepsaný dluh včetně všech identifikačních údajů plátce pojistného bude veden na zvláštním účtu, k tomuto účelu zavedenému, a to až do doby jeho případné úhrady, nejdéle však do doby promlčení této pohledávky.

Z dlužného pojistného, které je vedeno v evidenci nedobytných dluhů, se nadále počítá penále. Penále neběží, pokud osoba samostatně výdělečně činná nevykonává samostatnou výdělečnou činnost.⁶¹

O odpisu nedobytného dluhu se plátce pojistného, popř. jiná osoba, která je povinna dluh na pojistném, penále a pokutě zaplatit, nevyrozumívá.

V praxi se tohoto institutu využívá výhradně u OSVČ, která zemřela a dluh nepřešel na dědice.

5.3 Evidence zcela nedobytného dluhu

O nedobytných dluzích se na příslušných odděleních OSSZ vede samostatná evidence.

Dluh na pojistném, penále a pokutách, který byl odepsán, však nadále trvá, dokud nedojde k promlčení práva vymáhat tento dluh.⁶² O skutečnosti, že došlo k promlčení práva na vymáhání dluhu, je veden záznam v registru plátce pojistného, stejně tak se tato skutečnost vyznačí i ve spisové dokumentaci o vymáhané pohledávce.

⁶¹ § 20 odst. 5 zákona č. 589/1992 Sb.

⁶² § 18 zákona č. 589/1992 Sb.

6 VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK

Pro exekuci, vybírání a evidenci peněžitých plnění se uplatňuje postup pro správu daní, neboť předmětem správy daní jsou příjmy veřejného rozpočtu, respektive peněžitá plnění. Současně se tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení použijí v případě, neupravuje-li jiný zákon správu daní jinak.⁶³ Znamená to tedy, že pro rozhodování a řízení o pohledávkách v oblasti sociálního zabezpečení se použijí příslušná ustanovení zákona o pojistném a zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení za použití správního řádu.

6.1 Vymáhání pohledávek obecně

Správcem daně je každý správní orgán, případně i jiný orgán, pokud jej zvláštní zákon v příslušném rozsahu zmocňuje k výkonu správy daní,⁶⁴ respektive pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen pojistné). Pojistné je odvodem do veřejných rozpočtů, jehož výběr není pokryt obecným daňovým procesním předpisem, ale samostatnou právní úpravou, což je zákon o pojistném a zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Daňový řád tedy ponechává možnost upravit správu pohledávek státu ve zvláštních zákonech bez toho, aniž by musel být měněn text daňového řádu. OSSZ tedy může vymáhat pohledávku daňovou exekucí, respektive správní exekucí (dále jen exekuce) nebo zabezpečit vymáhání pohledávky prostřednictvím soudu nebo soudního exekutora, kdy se jedná o soudní výkon rozhodnutí, popřípadě ji uplatnit v jiném řízení, např. likvidace, dědické řízení nebo přihlásit do veřejné dražby.⁶⁵ Nestanoví-li daňový řád jinak, postupuje se při exekuci podle občanského soudního řádu. Pravomoci OSSZ v exekučním řízení upravuje zejména daňový řád a další právní předpisy, které se váží k realizaci exekučního řízení v oblasti sociálního zabezpečení, což je zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a zákon o pojistném, přičemž, tam kde není tato problematika upravena speciálními právními předpisy, použijí se obecná ustanovení správního řádu. Tam kde vystupuje OSSZ

⁶³ § 4 zákona č. 280/2009 Sb.

⁶⁴ § 10 zákona č. 280/2009 Sb.

⁶⁵ § 175 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb.

jako oprávněný subjekt z exekučního titulu, použije se obdobně ustanovení občanského soudního řádu upravující postavení oprávněného.

6. 2 Exekuční titul

Výkon rozhodnutí, nebo-li exekuce je posledním samostatným úsekem správního řízení. Tvoří jeho součást, ale nenásleduje automaticky po vzniku podkladu pro vymáhání. Zahajuje se na základě podnětu správního orgánu nebo na návrh účastníka řízení. V řízení ve věcech pojistného je OSSZ oprávněna vydávat rozhodnutí a může i tato rozhodnutí i sama vykonat v exekučním řízení.

Vymáhající orgán může svůj nárok uplatnit i v rámci soudního výkonu rozhodnutí,⁶⁶ neboť je ve vykonávacím řízení soudním postaven na roveň účastníka řízení, nehledě na to, zda tento správní orgán je nebo není právnickou osobou. Při vymáhání, uplatňování a právním zajištění pohledávek OSSZ nadále vystupuje pod svým jménem.

Obecným předpokladem pro výkon rozhodnutí (exekuci) je skutečnost, že účastník jemuž byla vykonatelným rozhodnutím uložena povinnost v oblasti sociálního zabezpečení, tuto povinnost ve stanovené lhůtě dobrovolně nesplnil. Takovým podkladem, nebo-li exekučním titulem pro výkon rozhodnutí (exekuci) je u OSVČ platební výměr, rozhodnutí o pokutě nebo jiné pravomocné rozhodnutí. Vykonatelné je takové rozhodnutí, které nabylo právní moci, bylo oznámeno a nelze jej napadnout odvoláním nebo odvolání do něj nemá odkladný účinek a lhůta ke splnění jím uložené povinnosti marně uplynula.⁶⁷ Platební výměr je vykonatelný bez ohledu na právní moc, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů.⁶⁸

6. 3 Zásady procesu vymáhání

Daňový řád stanoví možnost vymáhání s tím, že OSSZ je povinna šetřit práva zúčastněných osob za využití zásad přiměřenosti a hospodárnosti, s přihlédnutím k vlastnímu personálnímu zabezpečení a zvolit co nejefektivnější možnost vymožení dluhu. Je nutné zvolit individuální přístup s ohledem na výši dluhu, osobu dlužníka a další okolnosti konkrétního případu. OSSZ musí zvolit způsob vymáhání tak, aby

⁶⁶ § 19 zákona č. 280/2009 Sb.

⁶⁷ § 74 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.

⁶⁸ § 104f zákona č. 582/1991 Sb.

výše nákladů spojených s vymáhání, které bude dlužník povinen uhradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši vymáhané pohledávky. Z uvedeného je tedy zřejmé, že zejména z hlediska dodržování uvedených zásad při vymáhání pohledávek zůstává v daňovém řádu zachována nadále možnost OSSZ zaměřit se pouze na vybrané způsoby exekuce. Exekuce, ke kterým nebude mít OSSZ vyškolené odborníky, případně materiální podklady, může OSSZ provést v soudním výkonu rozhodnutí, respektive podáním návrhu na výkon rozhodnutí k příslušnému soudu. Jedná se především o exekuci prodejem movitých a nemovitých věcí. Souběh exekuce a soudního výkonu rozhodnutí není daňovým řádem vyloučen, je však nutné k němu přistupovat se zásadami procesní ekonomie a přiměřenosti. Zajištění pohledávky soudcovským zástavním právem lze považovat za vhodný instrument i k vymáhání, zejména s ohledem na možný vstup dlužníka do insolvence, případně dalších řízení. Pokud se exekuce týká majetku patřícího do společného jmění manželů, má manžel dlužníka ohledně tohoto majetku stejné postavení jako dlužník. V případě pochybností se má za to, že majetek do společného jmění manželů patří.⁶⁹

6. 4 Příslušnost OSSZ

K výkonu rozhodnutí je příslušná OSSZ, která je exekučním orgánem,⁷⁰ je to ta OSSZ, která vydala v prvním stupni řízení rozhodnutí nebo příslušný obecný soud povinného.⁷¹ Obecným soudem fyzické osoby je okresní soud, v jehož obvodu má povinný bydliště a nemá-li bydliště, tak okresní soud v jehož obvodu se zdržuje. Nemá-li povinný obecný soud nebo jeho obecný soud není v ČR,⁷² je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí příslušný soud, v jehož obvodu má povinný majetek; jde-li o výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky, je příslušný obecný soud banky. Týká-li se výkon rozhodnutí nemovitostí, je však vždy k výkonu rozhodnutí příslušný soud, v jehož obvodu se nemovitost nachází.

⁶⁹ § 185 zákona č. 280/2009 Sb.

⁷⁰ § 104h odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.

⁷¹ § 85 zákona č. 99/1963 Sb.,

⁷² § 252 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb.

6. 5 Zahájení procesu vymáhání pohledávek

Daňový řád neobsahuje ve svých ustanoveních upravujících správní exekuci institut výzvy k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě jako prostředek zahájení exekuce, nevylučuje však použití výzvy, jako prostředku směřujícímu k uspokojení pohledávky před vlastním zahájením exekuce, respektive poslední možnosti k uspokojení pohledávky. Touto výzvou je sice zahájen proces vymáhání pohledávek, nedochází však ještě k zásadnímu zásahu do práv povinného, a proto jde o institut, proti kterému nemůže dlužník uplatnit opravné prostředky. Výzva předchází zahájení, respektive nařízení exekuce a dává tak dlužníkovi poslední možnost uhradit dlužné pojistné, penále, pokutu či jiný nedoplatek, případně požádat o povolení uhradit dluh ve splátkách či prominutí penále. Výzvu lze doručit všemi zákonnými způsoby doručení, ale tak aby dlužník byl seznámen se lhůtou, zpravidla 8 denní, ve které je nutné pohledávku uhradit.⁷³

⁷³ § 175 a § 183 zákona č. 280/2009 Sb.

7 EXEKUCE

Exekuce se nařizuje vydání exekučního příkazu,⁷⁴ čímž je zahájeno exekuční řízení. Ve výrokové části exekučního příkazu musí být uvedeny zejména tyto skutečnosti: Způsob provedení exekuce, výše nedoplatku, pro který je exekuce nařizována, odkaz na exekuční titul a výše exekučních nákladů. Dále musí exekuční příkaz obsahovat skutečnosti, které odůvodňují vydání exekučního příkazu. Exekuční příkaz se doručuje dlužníkovi a dalším příjemcům. Proti exekučnímu příkazu lze podat odvolání, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává odvolacímu orgánu, respektive ČSSZ prostřednictvím OSSZ. Exekuční příkaz je pravomocný v případě, kdy není podáno odvolání, marným uplynutím lhůty k odvolání nebo kdy rozhodnutí odvolacího orgánu ve věci bylo doručeno dlužníkovi, to však platí pouze za předpokladu, kdy odvolací orgán exekuční příkaz potvrdí. Pro postup správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal a pro postup odvolacího orgánu platí příslušná ustanovení správního řádu. OSSZ tedy může uplatnit také postup v odvolacím řízení v rámci autoremedury.⁷⁵

7.1 Způsoby provedení exekuce

Způsob provedení exekuce určí exekutor.⁷⁶

Exekuci jsou OSSZ oprávněny provést těmito způsoby:⁷⁷

- Prikázáním peněžní pohledávky z účtu,
- srážkami ze mzdy a z jiných příjmů,
- prikázáním jiné peněžní pohledávky,
- postižením jiných majetkových práv.

7.1.1 Exekuce prikázáním peněžní pohledávky z účtu

⁷⁴ § 178 zákona č. 280/2009 Sb.

⁷⁵ § 87 zákona č. 500/2004 Sb.

⁷⁶ § 58 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb.

⁷⁷ § 59 zákona č. 120/2001 Sb.

Exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb se provádí odepsáním peněžních prostředků dlužníka z jeho běžného, vkladového nebo jiného účtu, vedeného v jakékoliv měně, do výše celkové částky uvedené v exekučním příkazu a jejich následným vyplacením příslušné OSSZ. Exekucí lze vymáhat finanční prostředky pouze z účtu dlužníka, nikoliv z účtů jiných osob. To platí i pro účet, jehož vlastníkem je manžel dlužníka. Pokud OSSZ zjistí, že dlužníkovi je u některého poskytovatele platebních služeb v ČR veden účet, vydá OSSZ exekuční příkaz na příkázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, který musí kromě obecných náležitostí obsahovat základní zúčtovací údaje jako je bankovní spojení plátce a bankovní spojení příjemce platby (OSSZ). Bankovním spojením se rozumí číslo účtu a identifikační kód bankovního ústavu u něhož je účet veden. Exekuční příkaz neobsahuje rodné číslo dlužníka, ale pouze jeho datum narození. Exekuční příkaz se doručuje poskytovateli platebních služeb dříve než dlužníkovi. Potřebné bankovní spojení musí OSSZ získat od dlužníka nebo prostřednictvím banky,⁷⁸ která je povinna i bez souhlasu klienta sdělit osobě oprávněné k exekuci bankovní spojení a identifikační údaje svého klienta. Dlužník ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručen exekuční příkaz, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vykonatelného nedoplatku a vyčíslených exekučních nákladů. Exekuci příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb nepodléhají⁷⁹ prostředky na účtu, které jsou výslovným prohlášením povinného určeny na výplatu mezd, náhradu mezd a dalších plnění, která nahrazují odměnu za práci zaměstnanců pro výplatní období nejbližší dni, kdy byl bance doručen exekuční příkaz. Bude-li tato skutečnost dlužníkem oznámena OSSZ ve lhůtě pro podání opravného prostředku, je OSSZ povinna tuto skutečnost zohlednit a upozornit na ni poskytovatele platebních služeb. Pokud na účtu povinného k provedení exekuce není dostatek finančních prostředků, tak platí, že nařízení exekuce se vztahuje i na částky, které budou připsány na účet povinného po tom, kdy byl peněžnímu ústavu doručen exekuční příkaz, a to do 6 měsíců ode dne vyrozumění o právní moci exekučního příkazu. Je-li tato exekuce nařízena na více

⁷⁸ § 38 zákona č. 21/1992 Sb.

⁷⁹ §304a zákona č. 99/1963 Sb.

úctů, OSSZ stanoví v exekučním příkazu pořadí úctů, v jakém je poskytovatel platebních služeb povinen z nich odepisovat peněžní prostředky.⁸⁰

7. 1. 2 Exekuce srážkami ze mzdy a z jiných příjmů

Pokud OSSZ zjistí, že dlužník pobírá mzdu nebo jiný příjem, vydává exekuční příkaz k exekuci srážkami ze mzdy a z jiných příjmů. Při použití této formy exekuce se postihuje nejdříve mzda, plat, pracovní odměny členů družstev a příjmy, které povinnému nahrazují odměnu za práci, a to např. důchod, nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, stipendium, náhrada poskytovaná za výkon společenských funkcí, podpora v nezaměstnanosti či při rekvalifikaci (dále jen mzda). OSSZ doručí plátcí mzdy exekuční příkaz k provedení exekuce srážkami ze mzdy, který je povinen dnem doručení příkazu srážet příslušné částky ze mzdy povinného. Zabavené částky smí vyplatit oprávněnému až po obdržení vyrozumění od OSSZ o právní moci exekučního příkazu. OSSZ může svým rozhodnutím, ze závažných důvodů na návrh dlužníka, snížit výši částky, která má být v určitém časovém období zabavena ze mzdy dlužníka ve prospěch exekuce. Jakmile pominou důvody, pro které bylo návrhu dlužníka vyhověno, OSSZ rozhodnutí o snížení částky zruší. Proti těmto rozhodnutím nelze uplatnit opravné prostředky. Exekuce se vztahuje i na mzdu u plátce mzdy, který se stane následně plátcem mzdy až po nařízení exekuce. OSSZ doručí exekuční příkaz novému plátcí mzdy a zároveň mu uloží povinnost, aby ve srážkách ze mzdy dlužníka pokračoval, dále uvede výši dluhu, pro kterou mají být srážky ze mzdy prováděny. Proti rozhodnutí o pokračování provádění srážek ze mzdy nelze uplatnit opravné prostředky. Povinnost provádět srážky ze mzdy vzniká plátcí přímo ze zákona. Plátce mzdy je povinen oznámit OSSZ, a to do 8 dnů ode dne kdy takové změny nastaly, ukončení pracovního poměru, nový nástup pracovního poměru, jiného plátce mzdy. Dlužník je povinen OSSZ oznámit vznik nároku na mzdu u jiného plátce mzdy a zánik nároku na mzdu u dosavadního plátce mzdy, a to do 8 dnů ode dne kdy takové skutečnosti nastaly.⁸¹

⁸⁰ § 65 zákona č. 120/2001 Sb.

⁸¹ § 60 zákona č. 120/2001 Sb.

7. 1. 3 Exekuce příkázáním jiné peněžní pohledávky

Exekucí příkázáním jiné peněžní pohledávky se postihuje jiná peněžitá pohledávka dlužníka, než nárok na mzdu nebo na pohledávku z účtu u poskytovatele platebních služeb, a to do částky uvedené na exekučním příkazu, přičemž úkony potřebné k vyplacení této pohledávky, které přísluší dlužníkovi, je oprávněna provést OSSZ. Exekuční příkaz se poddlužníkovi doručí dříve než dlužníkovi. Exekuci příkázáním jiné peněžní pohledávky lze nařídit i v případě, že se pohledávka dlužníka stane splatnou teprve v budoucnu nebo budou v budoucnu teprve vznikat dílčí pohledávky z téhož právního titulu.⁸²

7. 1. 4 Exekuce postižením jiných majetkových práv

Předmětem exekuce postižením jiných majetkových práv je jiné právo dlužníka, které má majetkovou hodnotu a které není spojeno s osobou dlužníka a je převoditelné na jiného. Zejména se jedná o obchodní podíl nebo členská práva a povinnosti v družstvu. Jiným majetkovým právem jsou také finanční prostředky, které jsou uloženy na účtu, který tvoří společné jmění manželů. Je-li manžel dlužníka výlučným majitelem běžného, vkladového nebo jiného účtu má v tomto případě postavení poddlužníka. Při provádění exekuce postižením jiných majetkových práv se přiměřeně použije ustanovení o provádění takového způsobu exekuce, který odpovídá povaze majetkového práva postiženého exekucí. Úkony potřebné k uplatnění jiného majetkového práva, které přísluší dlužníkovi, může místo něj provést OSSZ.⁸³

7. 2 Exekuční náklady

Dlužník je povinen platit exekuční náklady, pokud nebyla exekuce provedena neoprávněně.⁸⁴ Exekuční náklady zahrnují zejména náklady na řízení exekuce. Výši vzniklých nákladů za nařízení exekuce OSSZ stanoví v exekučním příkaze jako jeho samostatnou část. Proti výroku o exekučních nákladech uvedenému v exekučním příkaze lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Náklady na řízení exekuce činí 2 % z částky, pro kterou je exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč

⁸² § 299 zákona č. 99/1963 Sb.

⁸³ § 63 zákona č. 120/2001 Sb.

⁸⁴ §182 zákona č. 280/2009 Sb.

a nejvýše 500.000 Kč. Tyto náklady se počítají z vymáhané částky zaokrouhlené na celé stokoruny dolů. Povinnost k jejich úhradě vzniká dlužníkovi vydáním exekučního příkazu. Exekuční náklady lze požadovat u téhož nedoplatku pouze jednou.⁸⁵

7.3 Prohlášení o majetku

Prohlášení o majetku⁸⁶ umožňuje OSSZ zjistit majetek dlužníka, na který lze nařídít exekuci v případě, že vymáhaný nedoplatek nebyl nebo nemohl být uhrazen exekucí příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele služeb. OSSZ uloží výzvu dlužníkovi povinnost k podání prohlášení o majetku ve lhůtě, kterou stanoví a která nesmí být kratší než 15 dnů. Výzva musí obsahovat také poučení o povinnostech dlužníka a případných následcích spojených s jejich nesplněním. Výzva se doručuje do vlastních rukou dlužníka. V prohlášení o majetku je dlužník povinen uvést úplné a pravdivé údaje o svém majetku, včetně majetku patřícího do společného jmění manželů. Podpis dlužníka na prohlášení musí být úředně ověřen s výjimkou případů, kdy je prohlášení posláno prostřednictvím datové schránky nebo je opatřeno ověřených elektronickým podpisem či učiněné ústně do protokolu. Pokud dlužník učinil prohlášení o majetku v uplynulých 6 měsících, a to i před soudem bude OSSZ vyzván pouze k doplnění předloženého materiálu.

Dlužník není povinen prohlášení o majetku učinit, pokud:

- Je vůči dlužníkovi zahájeno insolvenční řízení
- je u dlužníka zavedena nucená správa, nebo
- vymáhaný dluh zanikl.

Dlužníkovi se zakazuje disponovat s jeho majetkem s výjimkou úkonů spočívajících v běžné obchodní činnosti, uspokojování základních životních potřeb, správy majetku, včetně běžné údržby, a to po doručení výzvy k podání prohlášení o majetku respektive (dále jen resp.) k podání změn a doplnění prohlášení o majetku.

⁸⁵ § 183 zákona č. 280/2009 Sb.

⁸⁶ § 180 zákona č. 280/2009 Sb.

7. 4 Další procesní úkony OSSZ v exekuci

Po nařízení exekuce může OSSZ na návrh dlužníka nebo z moci úřední rozhodnout o odkladu exekuce, resp. v nařízené exekuci dále nepokračuje, a to po dobu, na kterou se odklad exekuce povoluje. Výčet důvodů pro odklad exekuce je v zákoně uveden demonstrativně. Exekuci může příslušná OSSZ odložit, a to i bez žádosti zejména podá-li dlužník žádost o prominutí penále nebo v případě, šetří-li se skutečnosti rozhodné pro zastavení exekuce. Bude-li povolen odklad, již provedené úkony zůstanou zachovány. OSSZ odklad exekuce povolí na určitou dobu určenou buď lhůtou nebo konečným dnem lhůty. Doba, na kterou se povoluje odklad exekuce, může být určena i okamžikem vzniku nebo zániku konkrétní skutečnosti. Doba, na níž byla exekuce odložena je možné i prodloužit. Pominou-li důvody, které vedly k odkladu exekuce, rozhodne OSSZ o pokračování v odložené exekuci.⁸⁷

Rozhodnutí o odložení i o pokračování v exekuci se doručuje všem osobám, kterým se doručuje exekuční příkaz.⁸⁸

Proti těmto rozhodnutím nelze uplatnit opravné prostředky.⁸⁹

Zastavení exekuce znamená, že v nařízené exekuci již nelze dále pokračovat. Exekuci lze zastavit na návrh osoby, které se doručuje exekuční příkaz nebo z moci úřední, a to zcela nebo z části pokud:

- Pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky,
- odpadl důvod, pro který byla exekuce nařízena,
- bylo pravomocně rozhodnuto, že postihuje majetek, k němuž náleží právo nepřipouštět exekuci nebo věci nepodléhají exekuci,
- zaniklo právo vymáhat nedoplatek,
- předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů,
- pokračování v exekuci bylo spojeno s nepoměrnými obtížemi,
- dlužník, jehož mzda je exekučována, nepobírá nejméně po dobu jednoho roku mzdu alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny,
- bylo nařízeno více exekucí a k úhradě vymáhaného nedoplatku postačí pouze některá z nich nebo

⁸⁷ § 181 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb.

⁸⁸ § 181 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb.

⁸⁹ § 181 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb.

- je tu jiný důvod, pro který nelze v exekuci pokračovat.⁹⁰

Částečně zastavená bude exekuce v případě, že byla nařízena v rozsahu širším, než v jakém stačí na uspokojení pohledávky, anebo týká-li se nařízené exekuce některý důvod zastavení jen z části. Zastavení exekuce provede OSSZ, která exekuci nařídila.

Rozhodnutí o zastavení se doručuje všem osobám, kterým se doručuje exekuční příkaz. Rozhodnutí o částečném zastavení exekuce se doručuje pouze dlužníkovi, plátcí mzdy, poskytovateli platebních služeb a poddlužníkovi, kterého se částečně zastavení týká.⁹¹

Proti rozhodnutí o zastavení exekuce nelze uplatnit opravné prostředky.⁹²

⁹⁰ § 181 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb.

⁹¹ § 181 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb.

⁹² § 181 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb.

8 SOUDNÍ VÝKON ROZHODNUTÍ

Nesplní-li dlužník dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může OSSZ ve smyslu právní úpravy podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.⁹³

K nařízení a provedení výkonu rozhodnutí je příslušný soud, který dále rozhoduje na základě návrhu OSSZ, a to vždy usnesením.⁹⁴

Soudní výkon rozhodnutí lze realizovat prodejem movitých věcí, prodejem nemovitých věcí a zřízením soudcovského zástavního práva. Soudním výkonem rozhodnutí lze vymáhat pohledávky rovněž formou srážek ze mzdy, příkázáním pohledávky, příkazem k výplatě z účtu u peněžního ústavu a prodejem podniku. Je-li povinný podnikatelem, nemůže se výkon rozhodnutí týkat věcí jak movitých tak nemovitých z jeho vlastnictví, které nezbytně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti. Toto neplatí, vázne-li na nemovitých věcech soudcovské zástavní právo a jde-li o vymožení pohledávky oprávněného, která je tímto zástavním právem zajištěna.⁹⁵

8.1 Soudní výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí

Výkon rozhodnutí může být nařízen podle návrhu oprávněného, resp. OSSZ, s výslovným určením věcí, které mají být prodány nebo bez tohoto určení.⁹⁶ V návrhu na soudní výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí je proto třeba uvést, kromě exekučního titulu, též výslovné určení věcí, které mají být prodány. Je-li oprávněnému, resp. OSSZ, známo, že má povinný některou movitou věc, vkladní knížku, vkladový list nebo jinou listinu, jejíž předložení je třeba k uplatnění práva, umístěnou mimo svůj byt, uvede OSSZ takovou skutečnost již v návrhu na výkon rozhodnutí. Je-li povinný vlastníkem cenného papíru, uvede takovou skutečnost OSSZ také již v návrhu na výkon rozhodnutí. Dále OSSZ, podle možností, v návrhu uvede, kde se výše uvedená věc nachází.⁹⁷ Pokud je povinný vlastníkem motorových vozidel, OSSZ uvede v návrhu na výkon rozhodnutí označení těchto vozidel včetně

⁹³ § 251 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb.

⁹⁴ § 254 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb.

⁹⁵ § 322 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb.

⁹⁶ § 323 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb.

⁹⁷ § 323 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb.

tovární, státní poznávací a registrační značky, s odkazem na vyjádření odboru dopravy místě příslušného městského úřadu nebo magistrátu. Právo k majetku, které nepřipouští výkon rozhodnutí, lze upravit vůči oprávněnému návrhem na vyloučení majetku z výkonu rozhodnutí, tzv. vylučovací žalobou. K podání takové žaloby je legitimována třetí osoba, tzn. osoba rozdílná od oprávněného a povinného, jejíž věc nebo jiná majetková hodnota byla postižena nařízením exekuce. Vylučovací žalobu může podat také manžel, manželka povinného, a to i v případě, kdy je účastníkem exekučního řízení. Vylučovací žalobou lze uplatnit jak práva k movité věci, k nemovitosti nebo podniku, tak i k právu nebo jiným majetkovým hodnotám, které jsou předmětem exekuce s výjimkou nařízené soudní exekuce srážkami ze mzdy. K tomu, aby do exekuce movitých věcí nebyly zahrnovány takové postižitelné věci, které mohou být předmětem případných vylučovacích žalob, může příslušná OSSZ před podáním návrhu na takový soudní výkon rozhodnutí navrhnout soudu, aby předvolal povinného a vyzval ho k prohlášení o majetku.⁹⁸ Návrh na předvolání povinného za účelem prohlášení o majetku lze podat k soudu, pokud OSSZ připojí k návrhu listiny osvědčující, že pohledávka nebyla nebo nemohla být uspokojena výkonem rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu povinného u peněžního ústavu, pokud neprobíhá insolvenční řízení, v němž se řeší úpadek nebo hrozící úpadek povinného a nebyla-li u povinného zavedena nucená správa podle zvláštního zákona. Ovlivnit výběr postižitelných věcí z majetku povinného může OSSZ také prohlášením učiněným zpravidla při soupisu majetku, a to tím, že se výkon rozhodnutí nemá vztahovat na určité předměty. Takovým prohlášením oprávněného je soud vázán.⁹⁹

8. 2 Soudní výkon rozhodnutí prodejem nemovitých věcí

Průběh soudní exekuce prodejem nemovitosti se rozděluje do několika relativně samostatných fází:

- Nařízení výkonu rozhodnutí, kdy soudní výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti může být nařízen jen v případě, kdy oprávněný, resp. OSSZ, označí nemovitost, jejíž prodej navrhuje a současně je soudu nejčastěji

⁹⁸ § 260a zákona č. 99/1963 Sb.

⁹⁹ § 260b zákona č. 99/1963 Sb.

výpisem z katastru nemovitosti doloženo, že nemovitost je ve vlastnictví povinného. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad. Příslušná OSSZ navrhne výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti tehdy, pokud tato nemovitost ještě není předmětem exekuce a vymáhaná částka je relevantní k výtěžku z prodeje nemovitosti, bez ohledu na to, že na ní váznou zástavní práva pro jiné subjekty. Pokud již taková nemovitost je předmětem exekuce, je OSSZ povinna do probíhající exekuce pohledávku přihlásit.

- Po právní moci usnesení o nařízení exekuce soud usnesením nařídí ocenění nemovitosti. Cena nemovitosti je zpravidla ujištěna soudním znalcem. Výsledná cena nemovitosti je pak určena pravomocným usnesením soudu.¹⁰⁰
- Následně soud vydá usnesení o dražebním jednání – dražební vyhlášku, ve které stanoví podmínky dražby.¹⁰¹
- Dražební jednání končí udělením příklepu tomu, kdo učinil nejvyšší podání a současně je vydáno usnesení o udělení příklepu. Nezaplatí-li vydražitel ve stanovené lhůtě své učiněné nejvyšší podání anebo nebylo-li při dražbě učiněno ani nejnižší podání, koná se dražba opakovaná. Návrh na opakovanou dražbu lze však podat nejdříve po uplynutí tří měsíců od neúspěšné dražby, ale nejpozději do jednoho roku.¹⁰²
- K rozvrhovému jednání předvolává soud všechny účastníky rozvrhu tím, že předvolání vyvěsí rovněž na úřední desce soudu.¹⁰³ Při rozvrhovém jednání se projednávají pohledávky, které mohou být uspokojeny z rozdělované podstaty.¹⁰⁴ Každý z věřitelů, který je přítomen jednání je povinen vyčíslit svou pohledávku a její příslušenství ke dni rozvrhového jednání a uvést, do jaké skupiny patří. Např. pohledávky zajištěné zástavním právem jsou pohledávkami zařazené do třetí skupiny. Pohledávkami páté skupiny jsou mimo jiné pohledávky pojistného na sociální zabezpečení.¹⁰⁵

¹⁰⁰ § 336 zákona č. 99/1963 Sb.

¹⁰¹ § 336b odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb.

¹⁰² § 336j zákona č. 99/1963 Sb.

¹⁰³ § 337 zákona č. 99/1963 Sb.

¹⁰⁴ § 337b odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb.

¹⁰⁵ § 337c odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb.

8.3 Výkon rozhodnutí provedený soudními exekutory

Dalším druhem exekučního řízení je exekuce prováděna soudními exekutory. Exekuční řád deleguje část pravomoci soudu, a to výlučně tu, která je uplatňována po vydání soudního rozhodnutí jiného státního orgánu, resp. příslušné OSSZ, na soudního exekutora, a to při zachování pravomoci soudu, popř. jiných státních orgánů i pro oblast výkonu rozhodnutí.¹⁰⁶ Po zhodnocení a zvážení všech rozhodných skutečností a po předchozím souhlasu ústředí ČSSZ, může OSSZ podat návrh na výkon rozhodnutí provedený soudním exekutorem, přičemž exekuční řízení je zahájeno dnem, kdy návrh na nařízení exekuce došel exekutorovi nebo soudu spolu s určením exekutora. Ten může však začít provádět exekuci až tehdy, udělí-li mu soud pověření k jejímu provedení. Úkony exekutora se považují za úkony soudu.

V návrhu na výkon rozhodnutí OSSZ, kromě obecných náležitostí, musí být označen exekutor, který má být pověřen provedením exekuce, s uvedením jeho sídla, je-li návrh podán soudu, musí být v návrhu označen rovněž soud, kterému je návrh určen. Pokud návrh na nařízení exekuce zašle OSSZ přímo exekutorovi, je exekutor povinen předložit tento podaný návrh spolu s exekučním titulem nejpozději do 15 dnů soudu a požádat ho o pověření k provedení exekuce. Jestliže jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro nařízení exekuce, soud usnesením exekuci nařídí a jejím provedením pověří exekutora do 15 dnů, aniž by stanovil, jakým způsobem má být exekuce provedena. Způsob provedení exekuce určí exekutor. Usnesení o nařízení exekuce se doručí oprávněnému a povinnému do vlastních rukou.¹⁰⁷

Náklady exekuce, kterými je mimo jiné i odměna exekutora, hradí exekutorovi povinný.¹⁰⁸

Centrální evidenci nařízených exekucí, která je veřejným seznamem vede, provozuje a spravuje Exekutorská komora ČR.¹⁰⁹

¹⁰⁶ § 28 zákona č. 120/2001 Sb.

¹⁰⁷ § 44 zákona č. 120/2001 Sb.

¹⁰⁸ § 87 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb.

¹⁰⁹ § 125 zákona č. 120/2001 Sb.

9 PRÁVNÍ ZAJIŠŤOVÁNÍ POHLEDÁVEK

Příslušná OSSZ je oprávněna, k zajištění své vykonatelné pohledávky na pojistném a penále, zřídit vlastním rozhodnutím zástavní právo k majetku plátce pojistného, který má dluh na pojistném a penále, a to za podmínek stanovených občanským zákoníkem, pokud zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení nestanoví jinak.

9.1 Zástavní právo ve správním řízení

Ke vzniku zástavního práva dojde až v době, kdy je zajišťovaná pohledávka vymahatelná správní exekucí nebo soudním výkonem rozhodnutí, resp. existuje vykonatelný titul, který může být vymáhán. Zástavním právem lze zajistit i pohledávku promlčenou, na jejíž existenci se uplynutím doby nic nezměnilo. Toto zástavní právo nelze zřídit pro pohledávku předepsanou rozhodnutím o pokutě.¹¹⁰ Řízení o zřízení zástavního práva je zahájeno z moci úřední, je tudíž zahájeno dnem, kdy OSSZ učinila první úkon to znamená (dále jen tzn.), že řízení je zahájeno okamžikem, kdy příslušná OSSZ vyhotoví rozhodnutí o zřízení zástavního práva, které je právním důvodem vzniku zástavního práva,¹¹¹ doručí jej dlužníkovi do vlastních rukou a po doplnění doložky právní moci, příslušnému katastrálnímu úřadu.¹¹²

Proti rozhodnutí o zřízení zástavního práva může dlužník podat odvolání dle správního řádu, které však nemá odkladný účinek.¹¹³ Zástavní právo k nemovitostem vzniká dnem doručení rozhodnutí o zřízení zástavního práva, vydaného OSSZ, příslušnému katastrálnímu úřadu. Katastrální úřad na základě tohoto rozhodnutí vyznačí vznik zástavního práva záznamem do katastru nemovitostí ve vlastnictví dlužníka, a to až po vyrozumění OSSZ o nabytí právní moci rozhodnutí o zřízení zástavního práva. Pro pořadí záznamu je rozhodující den, kdy katastrálnímu úřadu bylo doručeno pravomocné rozhodnutí v dané věci.¹¹⁴ Vydané

¹¹⁰ § 104i odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.

¹¹¹ § 104i odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.

¹¹² § 104i odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb.

¹¹³ § 104i odst. 2 písm. c) zákona č. 582/1991 Sb.

¹¹⁴ § 104i odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb.

rozhodnutí o zřízení zástavního práva k nemovitostem musí obdobně jako u soudcovského zástavního práva vycházet ze zjištění, že jde jednoznačně o nemovitost ve vlastnictví povinného, resp. dlužníka, přičemž tyto skutečnosti musí být doložitelné obdobně jako u soudcovského zástavního práva, tzn. aktuálním výpisem z katastru nemovitostí.¹¹⁵

OSSZ může zřídit zákonné zástavní právo také na movité věci dlužníka, přičemž takové rozhodnutí posílá do Rejstříku zástav vedeného Notářskou komorou ČR.¹¹⁶ Zástavní právo k movitým věcem vzniká dnem doručení rozhodnutí o zřízení zástavního práva dlužníkovi.¹¹⁷ Obdobně jako u zástavního práva na nemovitosti lze však takové rozhodnutí vydat pouze za předpokladu, že příslušná OSSZ zjistila a prokázala, že jde o movité věci ve věci dlužníka.¹¹⁸ Přesto i v těchto případech lze předpokládat řadu žalobních řízení, právě s ohledem na prokazování vlastnictví movitých věcí. V případě, že toto vlastnictví prokázáno nebude a tyto movité věci budou zastaveny ve prospěch OSSZ, resp. ČSSZ, budou tyto skutečnosti prokazovány před soudy ve vylučovacích žalobách. Vzhledem k těmto skutečnostem, zejména pak k problematickému prokazování vlastnictví movitých věcí dlužníka, nedoporučuje se této možnosti využívat. Pokud je dlužník vlastníkem movitých věcí, je vhodnější rovnou přistoupit k jejich prodeji prostřednictvím soudního výkonu rozhodnutí formou věcí movitých, a to zejména s ohledem na rychlost a adekvátnost takto vedeného výkonu rozhodnutí. Obdobným způsobem lze postupovat při realizaci zástavního práva, kdy je OSSZ oprávněna rozhodnout o zřízení zástavního práva na majetek vlastníka, odlišného od dlužníka, na základě písemného souhlasu dlužníka s úředně ověřeným podpisem, a to za splnění veškerých podmínek, s ohledem na skutečnost, že jde o zajištění pohledávek, které nesměřuje k přímému uspokojení závazku samo o sobě.¹¹⁹ Zástavu lze zpeněžit buď na návrh OSSZ ve veřejné dražbě nebo soudním prodejem zástavy. Pro zpeněžení ve veřejné dražbě se postupuje v souladu se zákonem o veřejných dražbách.¹²⁰

¹¹⁵ § 104i odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb.

¹¹⁶ § 104i odst. 6 zákona č. 582/1991 Sb.

¹¹⁷ § 104i odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb.

¹¹⁸ § 104i odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb.

¹¹⁹ § 104i odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb.

¹²⁰ § 36 zákona č. 26/2000 Sb.

Po nařízení soudního prodeje zástavy se postupuje podle Občanského soudního řádu, kdy OSSZ podá žalobu, kterou se domáhá nařízení soudního prodeje zástavy.¹²¹ Zvláštností tohoto procesu je, že předmětem dokazování jsou pouze tři skutečnosti, a to existence zajištěné pohledávky, existence zástavního práva a osoba zástavního dlužníka. V tomto řízení se rozhoduje usnesením. Vykonalnost nastává již dnem právní moci tohoto usnesení. Vlastní výkon se potom řídí příslušnými ustanoveními Občanského soudního řádu.¹²² Na návrh OSSZ příslušný okresní soud nařídí soudní prodej zástavy.¹²³ Alternativou soudního výkonu rozhodnutí může být provedení exekuce soudním exekutorem dle exekučního řádu,¹²⁴ v těchto případech je však nutno postupovat dle ustanovení daňového řádu,¹²⁵ s ohledem na hrozící možnost uhradit povinnému škodu, která mu takto vznikla.

Zástavní právo zřízené rozhodnutím OSSZ zaniká rovněž dnem právní moci rozhodnutí, kterým OSSZ ruší zástavní právo nebo zrušením rozhodnutí, kterým bylo zástavní právo zřízeno.¹²⁶ Při částečné úhradě pohledávky, která je zajištěna zástavním právem, je postup OSSZ upraven obdobně jako při částečném uspokojení pohledávky, resp. obdobně jako při částečném omezení zřízení soudcovského zástavního práva s tím rozdílem, že příslušná rozhodnutí jsou vydávána přímo OSSZ.

9.2 Soudcovské zástavní právo

Jednou z forem soudního výkonu rozhodnutí je zřízení soudcovského zástavního práva. Soudcovské zástavní právo musí být zapsáno do katastru nemovitostí.¹²⁷ Jde nejen o formu výkonu rozhodnutí, ale také o zajištění pohledávky věřitele, které nevede přímo k jejímu uspokojení. Navíc je soudcovským zástavním právem zajištěno uspokojení pohledávky i v případě, že bude nemovitost prodána, a to tím, že lze vést výkon rozhodnutí přímo proti pozdějšímu nabyvateli nemovitosti, který ji nabyl smluvně.¹²⁸ Vzhledem k tomu, že zřízení soudcovského zástavního práva se do katastru nemovitostí zapisuje záznamem, musí být také

¹²¹ § 200 zákona č. 99/1963 Sb.

¹²² Zákon č. 99/1963 Sb.

¹²³ § 338a zákona č. 99/1963 Sb.

¹²⁴ Zákon č. 120/2001 Sb.

¹²⁵ § 175 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb.

¹²⁶ § 104i odst. 7 zákona č. 582/1991 Sb.

¹²⁷ § 338b zákona 99/1963 Sb.

¹²⁸ § 338d odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb.

usnesení o zastavení exekuce zasláno příslušnému katastrálnímu úřadu doporučeně. Pořadí soudcovského zástavního práva je určeno dnem, kdy k soudu došel návrh na jeho zřízení. Výjimku představuje ta pohledávka, která již před tím byla zajištěna smluvním nebo zákonným zástavním právem na téže nemovitosti. V takovém případě si tato pohledávka zachovává výhodnější pořadí.¹²⁹

9.3 Postup při zajišťování pohledávek ve zvláštních případech

Vzhledem k tomu, že zřízením soudcovského zástavního práva se pohledávka oprávněného jen zajišťuje, nikoli uspokojuje, Občanský soudní řád přímo vylučuje použití některých obecných ustanovení o výkonu rozhodnutí,¹³⁰ kterými je upraven zejména rozsah výkonu rozhodnutí, vhodnost způsobu výkonu rozhodnutí, odklad provedení výkonu rozhodnutí a současně modifikuje ustanovení, kterými jsou upraveny důvody pro zastavení výkonu rozhodnutí.¹³¹ V případech hodných zvláštního zřetele a na žádost dlužníka OSSZ nejprve zváží vhodnost navrhovaného postupu s přihlédnutím ke všem skutečnostem souvisejícím s realizací soudcovského zástavního práva v daném konkrétním případě. Po předchozím souhlasu ústředí ČSSZ může příslušná OSSZ podat soudu, který svým usnesením zřídil soudcovské zástavní právo, návrh na částečné nebo úplné zastavení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva, a to za předpokladu, že jsou současně splněny následující podmínky:

- Dochází k postupným pravidelným úhradám zajištěné pohledávky, případně je podstatná část dluhu uhrazena jednorázově,
- dlužník platí běžné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, tzn., že pohledávka na pojistném se dále nezvyšuje,
- zastavením nebo částečným zastavením výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva nedojde ke zhoršení postavení ČSSZ mezi ostatními věřiteli v celém exekučním řízení.

¹²⁹ § 338d odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb.

¹³⁰ § 257 zákona č. 99/1963 Sb.

¹³¹ § 268 zákona č. 99/1963 Sb.

Dojde-li k zastavení nebo částečnému zastavení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva, soud zašle pravomocné usnesení vydané v této věci příslušnému katastrálnímu úřadu.¹³²

¹³² § 338e odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb.

10 POHLEDÁVKY A JEJICH UPLATŇOVÁNÍ

Rozhodnutí o pohledávkách, která jsou podkladem pro nařízení exekuce, jsou podkladem i pro uplatnění pohledávek v dalších řízeních.

10.1 Postup při uplatňování pohledávek v případě likvidace společnosti

V případě likvidace společnosti, resp. zaměstnavatele se sleduje vypořádání majetkových poměrů zrušeného státního podniku, zemědělského a nezemědělského družstva, obchodních a jiných společností a dalších subjektů. Při likvidaci státních podniků se postupuje dle Zákona o státním podniku.¹³³

Likvidace družstev, obchodních a jiných společností se provádí dle Obchodního zákoníku. Z hlediska věřitelů subjektů, jež vstupují do likvidace, platí:

- Likvidace se provádí v případech, kdy celé jmění společnosti nepřechází na právního nástupce (nejde tedy o přeměnu společnosti v jinou formu společnosti či družstvo, sloučení či splynutí s jinou společností, případně rozdělení), likvidace společnosti se nevyžaduje v případech, jestliže soud zamítne insolvenční návrh, z důvodu nedostatku majetku dlužníka nebo nezbude-li po proběhlém konkursním řízení společnosti žádný majetek,
- vstup společnosti do likvidace se zaznamenává v obchodním rejstříku,
- v obchodním rejstříku též věřitel nalezne jméno likvidátora společnosti, na něhož přechází působnost statutárního orgánu jednat navenek jménem společnosti,
- likvidovaná obchodní společnost, družstvo, musí užívat u své obchodní firmy dodatek „v likvidaci“,
- veškerá činnost likvidátora i společnosti jako takové směřuje k hladkému průběhu realizace likvidace společnosti, nové smlouvy může uzavírat jen v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů.

¹³³ § 9 zákon č. 77/1997 Sb.,

Všem společnosti známým věřitelům je likvidátor povinen oznámit vstup společnosti do likvidace přímo. Kromě toho musí zveřejnit povinně v Obchodním věstníku (obvykle v tisku, např. v Hospodářských novinách) tuto skutečnost s výzvou k přihlášení pohledávek, případně jiných práv dotčenými osobami ve lhůtě, jež podle zákona nesmí být kratší než 3 měsíce. Uvedenou povinností likvidátora jsou práva věřitelů dostatečným způsobem chráněna. Minimálně z Obchodního věstníku se věřitel dozví o vstupu společnosti do likvidace, pokud jej o tom likvidátor neinformoval přímo. I v případě, že se o likvidaci svého dlužníka věřitel dozví opožděně a přihlásí svou pohledávku po lhůtě a likvidace dosud není ukončena platí, že likvidátor i takovou pohledávku musí uspokojit. Likvidace společnosti nemůže být ukončena dříve, než likvidátor uspokojil pohledávky všech známých věřitelů. Pokud je má za sporné, tedy má námitky proti důvodnosti pohledávky či její výši, je tedy zapotřebí, aby ve věci rozhodl soud, likvidaci nelze ukončit před tím, než bylo věřiteli takové sporné pohledávky poskytnuto dostatečné zjištění. V takových případech se částka odpovídající výši pohledávky složí do úschovy notáři či soudu nebo se zřizuje zástavní právo ve prospěch věřitele např. k nemovitosti společníka společnosti, a to pro případ, že věřitel bude v soudním řízení ohledně uplatnění pohledávky úspěšný. Pohledávky se uplatňují i v případech, že rozhodnutí o nich nejsou dosud vykonatelná ani pravomocná.¹³⁴

V praxi může dojít k případu, že se pohledávka objeví až po ukončení likvidace a výmazu společnosti z obchodního rejstříku. Po zániku společnosti ručí společníci za závazky společnosti do výše svého podílu na likvidačním zůstatku, nejméně však v rozsahu, v němž za takové závazky ručili v době trvání společnosti.¹³⁵

V rámci své působnosti sledují OSSZ sdělení uveřejněná v Obchodním věstníku, případně v tisku nebo u příslušného soudu, který vede obchodní rejstřík. Přihlášení pohledávky do likvidace nebrání provedení výkonu rozhodnutí /exekuce).

10.2 Postup při uplatňování pohledávek ve veřejných dražbách

Veřejnou dražbu lze provést pouze na základě písemné smlouvy o provedení dražby uzavřené mezi navrhovatelem a dražebníkem.¹³⁶

¹³⁴ § 75, § 75a, § 75b zákona č. 513/1991 Sb.

¹³⁵ § 56 odst. 6 zákona č. 513/1991 Sb.

¹³⁶ § 2 zákona č. 26/2000 Sb.

Veřejné dražby jsou rozděleny na základní formy, a to na dražbu dobrovolnou a dražbu nedobrovolnou.

Dražba dobrovolná¹³⁷ je realizována pouze na návrh vlastníka, kterým se rozumí také likvidátor, insolvenční správce a jiná osoba, která je oprávněna hospodařit s předmětem dražby. Výtěžek veřejné dobrovolné dražby neslouží k uspokojení pohledávky věřitele. Pokud bude mít příslušná OSSZ k předmětu dobrovolné dražby zřízené soudcovské zástavní právo zapsané v katastru nemovitostí, bude jí dražebníkem prostřednictvím ČSSZ automaticky zaslána dražební vyhláška. Význam informací obsažených v dražební vyhlášce pro OSSZ spočívá ve skutečnosti, že v takovém případě pravděpodobně dojde ke změně vlastníka nemovitosti, neboť přechodem vlastnictví předmětu dražby zástavní práva nezanikají a působí vůči vydražiteli. Dražebník je povinen upustit od konání dobrovolné dražby nejpozději do jejího zahájení v případě, kdy byl nařízen výkon rozhodnutí soudu prodejem předmětu dražby nebo její části.¹³⁸ Znamená to tedy, že příslušná OSSZ, pokud provádí takový výkon rozhodnutí, sdělí tyto skutečnosti dražebníkovi, který od dražby upustí.

Nedobrovolná dražba¹³⁹ má význam pro uplatňování pohledávek dlužného pojistného a penále zejména proto, že slouží k uspokojování pohledávek vymezeného okruhu věřitelů. Dražební věřitelé jsou tvořeni dvěma skupinami subjektů, kterými jsou:

- Věřitelé, jejichž pohledávka vůči dlužníkovi je zajištěna právem k předmětu dražby, tj. zástavním právem, včetně soudcovského zástavního práva,
- věřitelé, jejichž pohledávky se uspokojují v dražbě bez ohledu na to, zda jsou jejich závazky zajištěny právem k předmětu dražby či nikoliv.

Prostřednictvím ČSSZ jsou dražebníkem zasílány příslušným OSSZ oznámení o dražbě, dražební vyhlášky, protokoly a provedené dražbě, případně rozhodnutí o upuštění od dražby a protokol o uspokojení pohledávek.

Z výtěžku dražby se uspokojují pohledávky dražebních věřitelů v zákonném pořadí.¹⁴⁰

¹³⁷ § 17 - § 35 zákona č. 26/2000 Sb.

¹³⁸ § 22 zákona č. 26/2000 Sb.

¹³⁹ § 36 - § 61 zákona č. 26/2000 Sb.

¹⁴⁰ § 60 zákona č. 26/2000 Sb.

11 INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ

Insolvenční zákon upravuje řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka soudním řízením některým ze stanovených způsobů tak, aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem nebo hrozícím úpadkem a k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů a oddlužení dlužníka.¹⁴¹

Řešení dlužníkového úpadku zvláštním soudním řízením je nezbytné proto, že v krizové úpadkové situaci nelze porušení práv či nesplnění povinností postihnout standardními prostředky. Brání tomu okolnost, že při četnosti dlužníkových závazků a nedostatku prostředků k jejich krytí, by použitím obvyklých právních postupů byli někteří věřitelé vůči ostatním zvýhodněni, ať již proto, že splatnost jejich pohledávek nastává dříve nebo z jiných důvodů. Cílem řešení úpadku zvláštní právní úpravou proto je vyloučit preference věřitelů, pokud nejsou věcně odůvodněny jejich postavením nebo povahou jejich pohledávky. To vede k tomu, že výsledkem řízení je mnohostranné uspořádání, při němž lze vzít v úvahu i další aspekty, např. sociální. Řešení úpadku proto nemůže být pouze dvoustrannou záležitostí a nemůže tudíž fungovat např. jako alternativa postupu při vymáhání pohledávek ve dvoustranných sporech. Pro vztah komplexní úpravy úpadkového práva ke zvláštním zákonům, které se dotýkají této problematiky, však platí, že tyto zákony musí respektovat zásady, na nichž stojí úprava úpadkového práva, a že v případě rozporu mezi zákonem o úpadku a způsobech jeho řešení neboli insolvenčním zákonem a některým jiným zákonem, je při aplikaci třeba dát přednost insolvenčnímu zákonu. Vyplývá to z toho, že úpadek je ekonomicky i právně určitou mezní situací, která je specifickou vůči všem ostatním situacím řešeným právně a jeho úprava má proto vždy povahu úpravy zvláštní, mající prioritu. Místo řízení konkursního a řízení vyrovnávacího jako dvou samostatných řízení, ovládaných různými principy, zavádí nová právní úprava jednotné insolvenční řízení. V první fázi tohoto řízení jde především o to, zda existuje úpadek a jak ho řešit. Teprve po rozhodnutí o úpadku se toto řízení diferencuje, a to tak, že pro každý ze způsobů řešení úpadku je zvolen různý postup. Některá ustanovení insolvenčního zákona jsou však nadále společná

¹⁴¹ § 1 zákona č. 182/2006 Sb.

všem způsobům řešení úpadku a mezi jednotlivými způsoby řešení není překročitelná hranice, protože některé způsoby řešení úpadku, nejsou-li úspěšné, se mohou přeměnit v konkurs.

Insolvenční zákon je rozdělen na 3 části:

- Část první - Obecná část (obsahuje úpravu jednotné fáze řízení od podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení po rozhodnutí insolventního soudu o tomto návrhu a instituty společné všem způsobům řešení úpadku.¹⁴²
- Část druhá - Způsoby řešení úpadku (obsahuje zvláštní ustanovení věnovaná jednotlivým způsobům řešení úpadku a specifickým výlukám z působnosti zákona).¹⁴³
- Část třetí - Společná ustanovení (obsahuje úpravu některých zvláštních otázek, které jsou zásadně společné všem způsobům řešení úpadku.¹⁴⁴

Pro vztah jednotlivých částí platí, že ustanovení části první a třetí se aplikují jen tehdy, jestliže zvláštní úprava části druhé nestanoví pro určitý způsob řešení úpadku něco jiného.

Zákon zavádí institut insolvenčního rejstříku, jde o informační systém veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti, který má zajistit informovanost o insolvenčním řízení a který plní i další funkce jako např. doručování písemností.

Zákon dále respektuje požadavky vyhlášených mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána a je slučitelný s nařízením EU. Předmětné Nařízení sjednocuje nejdůležitější kroky a postupy v průběhu insolvenčního řízení, určuje, který stát bude příslušný pro zahájení insolvenčního řízení, stanoví jaké právní předpisy budou v konkrétních případech aplikovány, vymezuje základní principy na ochranu věřitelů, postupy pro uplatňování pohledávek, právo na informace, výkon věřitelských práv, atd. S těmito dokumenty práva EU je navrhovaná úprava v souladu.

¹⁴² § 1 – § 243 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁴³ § 244 - § 418 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁴⁴ § 419 - § 434 zákona č. 182/2006 Sb.

11.1 Úpadek, hrozící úpadek

Dlužník je v úpadku.¹⁴⁵

- Má-li více věřitelů,
- má-li peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě jejich splatnosti a
- tyto závazky není schopen plnit.

Předpokládá se, že dlužník není schopen plnit své závazky, pokud např. zastavil platby, neplní své peněžité závazky po dobu delší než 3 měsíce po lhůtě splatnosti, není možné dosáhnout uspokojení pohledávky vůči dlužníkovi výkonem rozhodnutí nebo exekucí apod. V takovém případě jde o úpadek ve formě insolvence.

Dlužník, který je fyzickou osobou, podnikatelem, je v úpadku ale také tehdy, je-li předlužen. O úpadek ve formě předlužení jde tehdy, pokud dlužník:

- Má více věřitelů a
- souhrn jeho závazků, a to nejen splatných, převyšuje hodnotu jeho majetku.

Aby nedocházelo k účelovému zvyšování počtu věřitelů dlužníka převodem částí pohledávek, nepovažuje se za dalšího věřitele osoba, na kterou byla převedena některá pohledávka proti dlužníkovi nebo její části v době šesti měsíců před podáním insolvenčního návrhu nebo po zahájení insolvenčního řízení.

Za situace kdy lze se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžních závazků jde o hrozící úpadek. Zjistí-li dlužník, který je fyzickou osobou, podnikatelem, že je v úpadku, je povinen podat bez zbytečného odkladu insolvenční návrh. Tuto povinnost mají i zákonní zástupci dlužníka. Pokud insolvenční návrh nebude podán, odpovídají tyto osoby věřitelům za škodu nebo jinou újmu, která poručením této povinnosti vznikla. Insolvenční soud pak může na návrh oprávněného věřitele nařídit předběžné opatření, kterým bude povinné osobě uloženo, aby na náhradu této škody nebo jiné újmy složila do úschovy přiměřenou peněžitou částku. Nesplnění zákonné povinnosti podat návrh na prohlášení konkursu je trestným činem.¹⁴⁶

¹⁴⁵ § 3 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁴⁶ § 126 zákona č. 140/1961 Sb.

11.2 Osoby zúčastněné na insolvenčním řízení

Za procesní subjekty se ve smyslu zákona považují:¹⁴⁷

- Insolvenční soud,
- dlužník,
- věřitelé, kteří uplatňují svá práva vůči dlužníku,
- insolvenční správce, popřípadě další správce,
- státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení,
- likvidátor dlužníka.

Insolvenčním soudem je soud krajský, popř. Městský soud v Praze, přičemž pro určení věcné a místní příslušnosti soudu, který rozhoduje v insolvenčním řízení platí přiměřeně ustanovení Občanského soudního řádu. V insolvenčním řízení jedná a rozhoduje v prvním stupni samosoudce. Soudem odvolacím je vrchní soud.¹⁴⁸

Účastníkem insolvenčního řízení obecně jsou dlužník, věřitelé, kteří uplatňují své právo vůči dlužníkovi. Nejde-li o přihlášené věřitele, tzn. věřitelé pohledávek za podstatou, jsou jiné osoby uplatňující své právo v insolvenčním řízení účastníky tohoto řízení jen po dobu, po kterou insolvenční soud o tomto právu jedná a rozhoduje.¹⁴⁹

V případě pohledávek pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a penále, vystupuje v insolvenčním řízení jako věřitel Česká republika – Česká správa sociálního zabezpečení, a to ať již pro účely podání insolvenčního návrhu nebo pro účely přihlašování pohledávek.

Dojde-li během insolvenčního řízení k přechodu nebo převodu přihlášené pohledávky z původního věřitele na jinou osobu, rozhodne insolvenční soud na návrh původního věřitele a po písemném souhlasu nabyvatele tak, že na místo původního věřitele vstupuje do řízení nabyvatel pohledávky.¹⁵⁰ Insolvenční soud tak musí rozhodnout do konce pracovního dne nejbližší následujícího po dni, kdy obdržel návrh.¹⁵¹ Nabyvatel se stává účastníkem insolvenčního řízení, jakmile insolvenční soud rozhodne o jeho vstupu do řízení, platí pro něj stav řízení v době, kdy se stal

¹⁴⁷ § 9 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁴⁸ § 10 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁴⁹ § 14 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁵⁰ § 18 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁵¹ § 18 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb.

účastníkem. Na nabyvatele přechází i případné členství původního věřitele ve věřitelském výboru, popřípadě (dále jen popř.) funkce zástupců věřitelů, a to za předpokladu, že na něj přešla celá pohledávka původního věřitele.

Je-li pohledávka věřitele zajištěna majetkem náležejícím do podstaty, a to zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva nebo postoupení pohledávky k zajištění, jedná se o takzvaného (dále jen tzv.) zajištěného věřitele. Zajištění věřitele se uspokojují v rozsahu zajištění z částky získané zpeněžením věci, jimiž byla jejich pohledávky zajištěna. Za zajištěného věřitele se dále považuje i věřitel, který nemá pohledávku přímo za dlužníkem, nicméně do majetkové podstaty byla zahrnuta věc, právo, pohledávka třetího subjektu, která zajišťuje také pohledávku věřitele, a to z jakéhokoli důvodu, např. z titulu ručení za závazky dlužníka. V porovnání s předchozí právní úpravou, kdy nebyl takový věřitel konkursním věřitelem, resp. neměl pohledávku za úpadcem a k jeho zajištění se při zpeněžení věci a rozdělení výtěžku nepřihlíželo, podle stávající právní úpravy může podat přihlášku pohledávky a má pozici zajištěného věřitele ten, který může pohledávku vůči dlužníkovi uspokojit pouze z majetku poskytnutého k zajištění.

Insolvenčního správce pro konkrétní insolvenční řízení určí předseda insolvenčního soudu nejpozději v rozhodnutí o úpadku z osob, zapsaných v seznamu insolvenčních správců, vedeného Ministerstvem spravedlnosti.¹⁵² Insolvenčním správcem může být fyzická osoba nebo veřejná obchodní společnost vykonávající činnost správce prostřednictvím svých společníků.¹⁵³ Insolvenční správce je z řízení vyloučen, lze-li pochybovat o jeho podjatosti k věci nebo k účastníkům.¹⁵⁴

Na schůzi věřitelů, která nejbližší následuje po přezkumném jednání, se mohou věřitelé usnést, že insolvenčním soudem stanoveného insolvenčního správce odvolají z funkce a ustanovují správce nového. ČSSZ jako věřitel může tedy navrhnout osobu správce, a to i korespondenčním způsobem. Pokud se schůze věřitelů neusnese na ustanovení nového správce, ustanoví jej insolvenční soud.¹⁵⁵ Insolvenční soud může správce z funkce odvolat z důležitých důvodů, nespočívajících v porušení jeho

¹⁵² § 21 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁵³ § 24 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁵⁴ § 24 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁵⁵ § 29 zákona č. 182/2006 Sb.

povinností, a to na návrh samotného správce, věřitelského orgánu nebo i bez návrhu. Insolvenční soud zároveň s odvoláním ustanoví nového insolvenčního správce.¹⁵⁶

Neplní-li insolvenční správce řádně své povinnosti, nepostupuje při výkonu své funkce s odbornou péčí nebo závažně poruší důležitou povinnost, uloženou mu zákonem nebo soudem, může jej insolvenční soud na návrh věřitelského orgánu nebo dlužníka nebo i bez návrhu zprostit funkce.¹⁵⁷

Insolvenční soud může stanovit před rozhodnutím o úpadku tzv. předběžného insolvenčního správce, který vykonává činnosti stanovené zákonem a uložené mu insolvenčním soudem. Insolvenční soud ustanoví předběžného správce i bez návrhu, jestliže nařídil předběžné opatření, kterým omezil dlužníka v nakládání s majetkovou podstatou, může jej ustanovit pokud to odůvodňuje rozsah majetkové podstaty, který je vhodné i předběžně zjistit a zajistit. Předběžný insolvenční správce se zpravidla následně stává insolvenčním správcem.¹⁵⁸

Pro případ, že by ze závažných důvodů nemohl insolvenční správce přechodně vykonávat svoji funkci a je-li to účelné, může insolvenční soud stanovit zástupce insolvenčního správce.¹⁵⁹

Oddělení insolvenční správce může být insolvenčním soudem stanoven pro úkony, z nichž je insolvenční správce vyloučen pro podjatost.¹⁶⁰

Zvláštní insolvenční správce může být insolvenčním soudem ustanoven v případě, kdy je nutno v insolvenčním řízení řešit zvláštní problematiku, vyžadující odbornou specializaci.¹⁶¹

Insolvenční správce poskytuje věřitelským orgánům nezbytnou součinnost, na žádost věřitelského orgánu se účastní jeho jednání a nejméně jednou za tři měsíce předkládá věřitelskému orgánu a insolvenčnímu soudu písemnou zprávu o stavu insolvenčního řízení.¹⁶² Insolvenční správce dále zodpovídá za škodu nebo újmu, kterou dlužníkovi, věřitelům nebo třetím osobám způsobil tím, že při výkonu své funkce porušil povinnosti, které jsou mu uloženy zákonem nebo rozhodnutím soudu. Právo na škody nebo jiné újmy proti insolvenčnímu správci se promlčí do dvou let

¹⁵⁶ § 31 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁵⁷ § 32 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁵⁸ § 27 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁵⁹ § 33 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁶⁰ § 34 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁶¹ § 35 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁶² § 36 zákona č. 182/2006 Sb.

poté, kdy se poškozený dozvěděl o výši škody a odpovědnosti insolvenčního správce, nejpozději však do tří let od porušení povinnosti insolvenčního správce. Jde-li však o škodu způsobenou úmyslným trestným činem, za který byl správce pravomocně odsouzen, promlčí se toto právo nejpozději do deseti let od skončení insolvenčního řízení. Insolvenční správce odpovídá za škodu, která věřiteli s pohledávkou za podstatou vznikla tím, že tato pohledávka nemohla být uspokojena na základě právního úkonu insolvenčního správce. Této odpovědnosti se insolvenční správce zproští jen v případě, kdy prokáže, že nemohl poznat, že majetková podstata nebude stačit k úhradě jím vzniklé pohledávky za podstatou.¹⁶³

Státní zastupitelství může vstoupit do zahájeného řízení a je oprávněno ke všem úkonům, které může vykonat účastník řízení, nejde-li o úkony, které může vykonat jen účastník právního vztahu. Státní zastupitelství, které vstoupilo do řízení může však podat opravný prostředek proti rozhodnutí insolvenčního soudu jen v případě, kdy mají toto právo všichni účastníci řízení.¹⁶⁴

Likvidátor dlužníka vykonává v insolvenčním řízení svou působnost pouze v rozsahu, v jakém nepřešla na insolvenčního správce. Do jeho působnosti patří i součinnost s insolvenčním správcem, kterou zákon ukládá dlužníkovi.¹⁶⁵

11.3 Věřitelské orgány

Věřitelskými orgány hájícími zájmy věřitelů a realizující práva a povinnosti vymezené věřitelům insolvenčním zákonem jsou schůze věřitelů a věřitelský výbor nebo zástupce věřitelů.¹⁶⁶

Schůzi věřitelů svolává a řídí insolvenční soud, a to z vlastní iniciativy, na návrh insolvenčního správce, věřitelského výboru či alespoň dvou věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše, na každou jednu korunu pohledávky připadá jeden hlas, činí alespoň desetinu přihlášených pohledávek. Právo se jí aktivně účastnit mají věřitelé přihlášení do insolvenčního řízení.¹⁶⁷ Schůze věřitelů hlasuje zejména o volbě věřitelského výboru či zástupce věřitelů, rozhodnutí o odvolání z funkce insolvenčního správce a ustanovení nového insolvenčního správce, rozhodování

¹⁶³ § 37 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁶⁴ § 69 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁶⁵ § 70 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁶⁶ § 46 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁶⁷ § 47 zákona č. 182/2006 Sb.

o zásadních otázkách v rámci daného insolvenčního řízení, a to na základě rozhodnutí soudu či věřitelského výboru.¹⁶⁸

Věřitelský výbor chrání především společný zájem věřitelů a v součinnosti s insolvenčním správcem přispívá k naplnění účelu insolvenčního řízení. Hlavním jeho úkolem je výkon dohlížecí činnosti nad činností insolvenčního správce za současného dodržení uvedené zásady.¹⁶⁹

Právo hlasovat mají všichni věřitelé přítomni na schůzi věřitelů, přičemž ke hlasu, který je vázán na splnění podmínky, se nepřihlíží. Věřitelé mohou hlasovat také písemnou formou, a to podáním označeným výslovně jako hlasovací lístek. Toto podání nesmí obsahovat žádný jiný procesní úkon a musí na něm být úřední ověřená pravost podpisu věřitele. K takovému hlasu se přihlíží jen v případě, bylo-li takové podání se všemi náležitostmi doručeno insolvenčnímu soudu, a to nejpozději v den předcházející schůzi věřitelů.¹⁷⁰

Věřitelský výbor je věřitelským orgánem voleným schůzí věřitelů, kdy volba musí být potvrzena usnesením insolvenčního soudu. Věřitelský výbor musí být povinně ustanoven v případě, je-li do insolvenčního řízení přihlášeno více než padesát věřitelů a má tři až sedm členů.¹⁷¹ Věřitelský výbor může mít i sudý počet členů, v takovém případě je rozhodující hlas předsedy. Za každého člena věřitelského výboru je volen náhradník nebo náhradníci, přičemž musí být schůzí určeno jejich pořadí. Členy a náhradníky věřitelského výboru mohou být pouze přihlášení věřitelé, kteří se svým zvolením souhlasí.¹⁷²

Stane-li se členem nebo náhradníkem věřitelského výboru právnická osoba, oznámí neprodleně insolvenčnímu soudu fyzickou osobu, která bude jejím jménem ve věřitelském výboru jednat. Za člena věřitelského výboru může být tedy zvolena i ČSSZ a ve věřitelském výboru ji zastupuje a je oprávněn ve věřitelském výboru jednat pouze zaměstnanec pověřený ředitelem ČSSZ. V případě účasti zástupce ČSSZ ve věřitelském výboru je povinen ve své funkci postupovat s odbornou péčí, neboť jednotliví členové věřitelského výboru odpovídají za škodu nebo jinou újmu, kterou způsobili porušením svých povinností či neodborným výkonem své funkce.

¹⁶⁸ § 48 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁶⁹ § 58 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁷⁰ § 50 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁷¹ § 56 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁷² § 59 zákona č. 182/2006 Sb.

Insolvenční soud může uložit členům nebo náhradníkům věřitelského výboru, kteří se bez řádné omluvy neúčastní jeho schůzí nebo jinak neplní své povinnosti, i pořádkovou pokutu.¹⁷³

Funkce člena nebo náhradníka věřitelského výboru zaniká odvoláním z funkce, odstoupením z funkce či ukončením jeho účasti v insolvenčním řízení.¹⁷⁴

Do doby, než dojde k ustavení věřitelského výboru a k potvrzení volby jeho členů a náhradníků, může insolvenční soud, a to i před první schůzí věřitelů a před vlastním rozhodnutím o úpadku, jmenovat prozatímní věřitelský výbor. Je-li věřitel jmenován do prozatímního věřitelského výboru, může se následně po zvolení věřitelského výboru své funkce vzdát. Podá-li insolvenční návrh sám dlužník, učiní tak insolvenční soud neprodleně vždy. Prozatímní věřitelský výbor pak soud jmenuje vždy v případě, že nebyl věřitelský výbor ustaven věřitelskou schůzí svolanou k tomuto účelu. Proti rozhodnutí, jímž insolvenční soud jmenuje prozatímní věřitelský výbor, není přípustné odvolání.¹⁷⁵ Prozatímní věřitelský výbor ukončí svou činnost, jakmile insolvenční soud potvrdí věřitelský výbor ustanovený schůzí věřitelů. Od okamžiku, kdy insolvenční soud potvrdí usnesení, jímž schůze věřitelů ponechává prozatímní věřitelský výbor ve funkci, se tento výbor považuje za věřitelský výbor ustanovený schůzí věřitelů.¹⁷⁶

Jestliže v průběhu insolvenčního řízení poklesne počet členů věřitelského výboru na méně než 3, vykonává působnost věřitelského výboru až do potvrzení nové doplňující volby člena věřitelského výboru, insolvenční soud.¹⁷⁷

11.4 Zahájení insolvenčního řízení

Zákon stanoví, že soudní rozhodnutí, předvolání vyzoomění nebo jiná písemnost insolvenčního soudu nebo účastníků insolvenčního řízení se v tomto řízení doručují pouze vyvěšením písemnosti na úřední desce. Insolvenčního soudu a jejím současným zveřejněním v insolvenčním rejstříku, tedy doručení vyhláškou. Pro určité případy nebo pro určité osoby je pak zákonem stanoven zvláštní způsob

¹⁷³ § 59 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁷⁴ § 63 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁷⁵ § 61 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁷⁶ § 62 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁷⁷ § 66 zákona č. 182/2006 Sb.

doručení.¹⁷⁸ Při doručení vyhláškou je důležité aby, kdy byla písemnost zveřejněna v insolvenčním rejstříku (den, hodina, minuta) jelikož pouze s tímto způsobem zveřejnění jsou spojeny právní účinky jednotlivých úkonů. Zveřejnění písemnosti na úřední desce insolvenčního soudu má pouze podpůrný charakter.¹⁷⁹

O zvláštní způsob doručení jde tehdy, jestliže zákon ukládá, aby písemnost byla doručena zvlášť nebo do vlastních rukou adresáta.¹⁸⁰

Písemnost určenou věřitelskému výboru předá insolvenční soud doručujícímu subjektu k doručení na adresu jeho předsedy.¹⁸¹ Insolvenční soud může písemnost na požádání věřitelského výboru doručit na adresu v ČR, kterou mu věřitelský výbor sdělil.¹⁸²

Opětovné doručení vyhláškou osobě, které se doručuje zvlášť a nepodařilo se jí písemnost doručit na adresu, kterou uvedla v podání insolvenčnímu soudu jako adresu svého bydliště nebo sídla anebo adresu v ČR, na kterou jí má být písemnost doručována, doručí insolvenční soud znovu vyhláškou.

V insolvenčním řízení nařizuje insolvenční soud jednání, a to jen tehdy, stanoví-li to zákon, nebo jestliže to považuje za nutné. V insolvenčním řízení je insolvenční soud povinen provést i jiné důkazy potřebné k osvědčení dlužníkovu úpadku nebo jeho hrozícího úpadku, než byly účastníky navrhovány.¹⁸³

Insolvenční řízení lze zahájit jen na návrh a je zahájeno dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému insolvenčnímu soudu. Insolvenční návrh je oprávněn podat dlužník nebo jeho věřitel. Jde-li o hrozící úpadek, může insolvenční návrh podat jen dlužník.¹⁸⁴

Zahájení insolvenčního řízení oznámí insolvenční soud vyhláškou, která musí být zveřejněna do 2 hodin poté, kdy mu došel insolvenční návrh.¹⁸⁵

V případě splnění podmínek pro podání insolvenčního návrhu je oprávněna, po zvážení všech okolností případu, podat návrh i ČSSZ, a to i bez konkrétního návrhu způsobu řešení insolvence. ČSSZ zváží konkrétní situaci každého

¹⁷⁸ § 71 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁷⁹ § 71 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁸⁰ § 75 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁸¹ § 79 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁸² § 80 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁸³ § 85 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁸⁴ § 97 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁸⁵ § 101 zákona č. 182/2006 Sb.

jednotlivého dlužníka a posoudí, zda lze očekávat úhradu dlužných částek v rámci výkonu rozhodnutí, zejména přihlédne k zajištění pohledávek soudcovským zástavním právem.

Vzhledem k tomu, že s podáním insolvenčního návrhu je spojena povinnost zaplatit zálohu na náklady insolvenčního řízení, až do částky 50.000 Kč a výše této zálohy závisí na úvaze insolvenčního soudu, je nutné posoudit i adekvátnosti podání insolvenčního návrhu s ohledem na výši dluhu. Vrácení zálohy se lze domáhat i v průběhu insolvenčního řízení.¹⁸⁶

11.5 Insolvenční rejstřík

Insolvenční rejstřík je informační systém veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti.¹⁸⁷ Obsahuje seznam insolvenčních správců, seznam dlužníků a insolvenční spisy. Pro každého dlužníka se vede 1 insolvenční spis.¹⁸⁸ Insolvenční rejstřík je veřejně dostupný, s výjimkou údajů, o kterých tak stanoví tento zákon. Každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj kopie a výpisy. Soudce insolvenčního soudu má přístup ke všem údajům vedeným v insolvenčním rejstříku.¹⁸⁹

11.6 Majetková podstata

Zákon při specifikaci majetkové podstaty rozlišuje situaci, kdy insolvenční návrh podá sám dlužník a v tomto případě do majetkové podstaty náleží majetek, který dlužníkovi patřil ke dni zahájení insolvenčního řízení, tzn. ke dni podání návrhu a majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení a situaci kdy insolvenční návrh podá věřitel, a v tomto případě náleží do majetkové podstaty majetek patřící dlužníkovi v době, kdy insolvenční soud nařídí předběžné opatření, jímž z části nebo zcela omezil právo dlužníka nakládat s jeho majetkem, majetek náležející dlužníkovi v okamžiku vydání rozhodnutí o úpadku dlužníka a majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení po vydání těchto rozhodnutí. Obecně majetkovou podstatu tvoří peněžní prostředky, věci movité i nemovité,

¹⁸⁶ § 108 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁸⁷ § 419 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁸⁸ § 419 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁸⁹ § 419 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb.

podnik, soubory věcí a věci hromadné, peněžní i nepeněžní pohledávky dlužníka, dlužníková mzda nebo plat, obchodní podíl dlužníka v obchodní společnosti, vkladní knížky, cenné papíry atd.

Převedení veškerého majetku, který náleží do majetkové podstaty, na peníze za účelem uspokojení věřitelů se nazývá zpeněžení majetkové podstaty. Za zpeněžení se proto považuje i využití bankovních kont dlužníka a jeho peněžní hotovosti, stejně jako úplatné postoupení dlužníkových pohledávek.¹⁹⁰

11.7 Rozhodnutí o insolvenčním návrhu

Je-li osvědčením nebo dokazování zjištěno, že dlužník je v úpadku nebo že mu úpadek hrozí, vydá insolvenční soud v insolvenčním řízení rozhodnutí o úpadku. O způsobu řešení úpadku rozhodne insolvenční soud samostatným rozhodnutím ve lhůtě do 3 měsíců po vydání rozhodnutí o úpadku.¹⁹¹

11.8 Konečná zpráva a rozvrhové usnesení

V závěru zpeněžení majetkové podstaty při řešení úpadku konkursem a oddlužením insolvenční správce předloží insolvenčnímu osudu konečnou zprávu.¹⁹²

Konečná zpráva insolvenčního správce musí vyústit ve vyčíslení částky, která má být rozdělena mezi věřitele a v označení těchto věřitelů, s údajem o výši jejich podílů na této částce.¹⁹³

Současně s konečnou zprávou insolvenční správce předloží insolvenčnímu soudu i vyúčtování své odměny a výdajů.¹⁹⁴ Insolvenční soud přezkoumá konečnou zprávu insolvenčního správce a jeho vyúčtování a odstraní po slyšení insolvenčního chyby a nejasnosti v ní obsažené.¹⁹⁵

O konečné zprávě insolvenčního správce po její úpravě uvědomí insolvenční soud účastníky řízení tím, že ji zveřejní vyhláškou. Současně je uvědomí o tom, že do 15 dnů od zveřejnění konečné zprávy v insolvenčním rejstříku mohou proti

¹⁹⁰ § 205 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁹¹ § 136 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁹² § 302 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁹³ § 302 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁹⁴ § 303 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁹⁵ § 304 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.

ní podat námitky, které se podávají dvojmo s tím, že jedno vyhotovení se doručuje insolvenčnímu správci k vyjádření.¹⁹⁶

K projednání konečné zprávy insolvenčního správce a jeho vyúčtování nařídí insolvenční soud jednání. Termín a místo uvede ve vyhlášce na úřední desce. Předvolání k tomuto jednání insolvenční soud doručí insolvenčnímu soudci, dlužníku a věřitelům, kteří podali námitky proti konečné zprávě a věřitelskému výboru.¹⁹⁷

Po nabytí právní moci rozhodnutí o schválení konečné zprávy předloží insolvenční správce příslušnému insolvenčnímu soudu návrh rozvrhového usnesení, a to při řešení úpadku konkursem nebo oddlužením prodejem majetku, ve kterém musí být uvedena výše uspokojení každé uznané pohledávky.¹⁹⁸ Insolvenční soud přezkoumá věcnou správnost návrhu a po té vydá rozvrhové usnesení, ve kterém určí jaké částky mají být věřitelům vyplaceny.¹⁹⁹

¹⁹⁶ § 304 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁹⁷ § 304 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb.

¹⁹⁸ § 306 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb.,

¹⁹⁹ § 306 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb.,

12 SHRNU TÍ A DOPORU ČEN Í

Po přečtení předloženého materiálu, týkajícího se jednotlivých oblastí problematiky dluhu OSVČ je možné jednoznačně konstatovat, že zmíněná témata mají dopad hlavně sociální a ekonomický.

Smyslem a cílem diplomové práce je hlavně osoby, kterých se tato problematika týká nasměrovat tak, aby se problémům vyhnuly nebo jim měly možnost předejít a k tomuto jim může pomoci vyústění celé práce ve směr pedagogický.

Vzhledem k tomu, že se se zmíněnou problematikou potýkám denně v zaměstnání, vidím spoustu nedostatků v neznalosti našich klientů. Určitě OSVČ by se lépe orientovaly v problematice podnikání, která je spojená s nelehkou administrativou, kdyby nejzákladnější znalosti měly možnost získat již třeba v základním vzdělání.

Ze své praxe bych doporučovala zakomponovat již ve vyšších ročnících základního školství, alespoň okrajově, problematiku daní, ekonomiky, financování a účetnictví. Samozřejmě by tyto obory měly být na všech středních a vyšších odborných školách, a to nejen na těch ekonomicky zaměřených.

V dnešní těžké době stojí za zvážení i legislativní úpravy, kdy by z důvodu předcházení krachu v podnikání, mohlo být zavedeno povinně vzdělávání začínajících podnikatelů formou nějakého minima, např. vzdělávacích kurzů, pořádaných kompetentními agenturami za účasti fundovaných lektorů, které by byly přínosem pro představu fungování, v jim naprosto cizí oblasti.

ZÁVĚR

Ve své práci jsem vám přiblížila celkový proces postupu OSSZ související se zjištěním dluhu OSVČ, přes veškeré možnosti a uplatňující nástroje k dosažení úhrad pojistného, penále, popř. pokut, až po konečnou fázi tohoto procesu, která v poslední době provází čím dál více osob, a to je insolvenční řízení.

Myslím, že je potřeba vědět jak tento proces probíhá, jaké možnosti existují, protože v současné době stačí opravdu málo k tomu, aby se OSVČ s touto velice nepříjemnou problematikou setkala.

Dovolím si konstatovat, že kdyby některé OSVČ tento materiál četly, nemusely by možná skončit až ve zmiňovaném insolvenčním řízení, protože by dokázaly reagovat již v dřívější fázi tohoto zdlouhavého procesu.

Po přečtení mé práce jste získali ucelený pohled k těmto citlivým tématům a předpokládám, že vám budou přínosem pro svou budoucí praxi a získané poznatky vám pomohou se těmto situacím vyhnout, popřípadě si vybrat možnosti, které jsou řešitelné bez jakýchkoliv zásadních dopadů do vašich životů.....

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ES	Evropské společenství
EU	Evropská Unie
EUR	evropská měnová jednotka
Kč	koruna česká
např.	například
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
popř.	popřípadě
resp.	respektive
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaně

Seznam použité literatury a internetových zdrojů

Literatura

ÚZ č. 880 – *Sociální pojištění 2012*. Ostrava-Hrabůvka: Sagit, a. s., 2012.
ISBN 978-80-7208-901-7.

ÚZ č. 810 – *Sociální pojištění 2011*. Ostrava-Hrabůvka: Sagit, a. s., 2011.
ISBN 978-80-7208-827-0.

ÚZ č. 714 – *Občanský soudní řád 2009*. Ostrava-Hrabůvka: Sagit, a. s., 2009.
ISBN 978-80-7208-731-0.

ÚZ č. 695 – *Správa daní a poplatků, platby v hotovosti, daňové poradenství 2008*.
Ostrava-Hrabůvka: Sagit, a. s., 2008. ISBN 978-80-7208-710-5.

ÚZ č. 450 – *Správní řád 2006*. Ostrava-Hrabůvka: Sagit, a. s., 2005.
ISBN 80-7208-447-X.

KUBÍK J. a A. KOHOUTKOVÁ. *Daňový řád*. Olomouc: Nakladatelství ANAG,
2010. ISBN 978-80-7263-616-7.

Prameny

Sbírka zákonů české republiky: Vyhláška Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 465/2009 Sb., o údajích zaznamenávaných do centrálního registru podpor malého rozsahu., Praha: MORAVIAPRESS a. s., 2009.

Sbírka zákonů české republiky: Zákon Parlamentu ČR č. 280/2009 Sb., Daňový řád, ve znění pozdějších předpisů., Praha: MORAVIAPRESS a. s., 2009.

Sbírka zákonů české republiky: Zákon Parlamentu ČR č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů., Praha: MORAVIAPRESS a. s., 2006.

Sbírka zákonů české republiky: Zákon Parlamentu ČR č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů., Praha: MORAVIAPRESS a. s., 2004.

Sbírka zákonů české republiky: Zákon Parlamentu ČR č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů., Praha: MORAVIAPRESS a. s., 2004.

Sbírka zákonů české republiky: Zákon parlamentu ČR č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů., Praha: MORAVIAPRESS a. s., 2001.

Sbírka zákonů české republiky: Zákon Parlamentu ČR č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů., Praha: MORAVIAPRESS a. s., 2000.

Sbírka zákonů české republiky: Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 161/1998 Sb., o promíjení penále správami sociálního zabezpečení. Praha: MORAVIAPRESS a. s., 1998.

Sbírka zákonů české republiky: Zákon Parlamentu ČR č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů., Praha: MORAVIAPRESS a. s., 1997.

Sbírka zákonů české republiky: Zákon Parlamentu ČR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů., Praha: SEVT a. s., 1995. ISSN 1211 – 1244.

Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky: Zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů., Praha: SEVT s. p., 1992. ISSN 1211 – 1244.

Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky: Zákon Federálního shromáždění č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů., Praha: SEVT s. p., 1992.

Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky: Zákon České národní rady č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů., Praha: SEVT s. p., 1991. ISSN 1211 – 1244.

Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky: Zákon Federálního shromáždění č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů., Praha: SEVT s. p., 1991.

Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky: Zákon Federálního shromáždění č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů., Praha: SEVT s. p., 1991. ISSN 1211 – 1244.

Sbírka zákonů české a slovenské federativní republiky: Zákon Federálního shromáždění č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů., Praha: SEVT s. p., 1991.

Sbírka zákonů československé socialistické republiky: Zákon Národního shromáždění č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů., Praha: Knihitisk n. p., 1964.

Sbírka zákonů československé socialistické republiky: Zákon Národního shromáždění č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů., Praha: Knihitisk n. p., 1963.

Sbírka zákonů československé socialistické republiky: Zákon Národního shromáždění ČSSR č. 140/1961 Sb., Trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Praha: Knihovna n. p., 1961.

Nariadení komise ES č. 1998/2006: Úřední věstník EU.

Smlouva ES: Úřední věstník EU.

Internetové zdroje

OSVČ. Praha: ČSSZ Praha, OSVČ. 2011. www.cssz.cz

OSVČ. Praha: ČSSZ Praha, OSVČ. 2012. www.cssz.cz

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Anežka Malasková
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	PhDr. Helena Skarupská, Ph.D.
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Osoba samostatně výdělečně činná s dluhem z pohledu okresní správy sociálního zabezpečení.
Název v angličtině:	Person separately gainfully employed in debt from the point of view of Local Social Security Administration.
Anotace práce:	Osoba samostatně výdělečně činná a její povinnosti vůči okresní správě sociálního zabezpečení. Pracovní postupy vedoucí ke zjištění dluhu. Proces vymáhání pohledávek. Možnosti splácení, prominutí a odepsání dlužných částek. Řešení úpadku v insolvenčním řízení.
Klíčová slova:	Osoba samostatně výdělečně činná, dluh na pojistném a penále, vymáhání pohledávek, umoření dluhu, úpadek.
Anotace v angličtině:	Obligations of person separately gainfully employed to Local Social Security Administration Procedure for ascertainment of a debt. Process of levy of the claims. What is way of service, release from a debt and write interests off debt. Resolution of bankruptcy in the insolvency proceeding.
Klíčová slova v angličtině:	Person separately gainfully employed, debt of insurance and of penalty, levy of claims, redeem the debt, bankruptcy.
Přílohy vázané v práci:	-
Rozsah práce:	84 stran
Jazyk práce:	Český